

JAK UČIT O SDGs

Cíle udržitelného rozvoje OSN

Balíček metodické podpory

PRO 1. STUPEŇ PRAŽSKÝCH ZŠ

na období březen–červen 2026.

PRA	HA
PRA	GUE
PRA	GA
PRA	G

Obsah

Úvodní slovo	3
Úvod do SDGs	4
SDG 1: Konec chudoby	5
Programy, projekty, exkurze a další vzdělávací aktivity	5
Odkazy na vzdělávací a informační materiály	5
Odkazy na videa a filmy pro žáky	6
Odkazy na zdroje informací pro učitele	6
SDG 2: Konec hladu	8
Programy, projekty, exkurze a další vzdělávací aktivity	8
Odkazy na vzdělávací a informační materiály	9
Odkazy na videa a filmy pro žáky	11
Odkazy na zdroje informací pro učitele	12
SDG 3: Zdraví a kvalitní život	14
Programy, projekty, exkurze a další vzdělávací aktivity	14
Odkazy na vzdělávací a informační materiály	17
Odkazy na videa a filmy pro žáky	17
Odkazy na zdroje informací pro učitele	18
SDG 4: Kvalitní vzdělání	19
Programy, projekty, exkurze a další vzdělávací aktivity	19
Odkazy na vzdělávací a informační materiály	20
Odkazy na videa a filmy pro žáky	22
Odkazy na zdroje informací pro učitele	23
Odkazy na semináře, webináře a další vzdělávací akce	24
SDG 5: Rovnost mužů a žen	24
Odkazy na vzdělávací a informační materiály	25
Odkazy na videa a filmy pro žáky	26
Odkazy na zdroje informací pro učitele	26
SDG 6: Pitná voda, kanalizace	28
Programy, projekty, exkurze a další vzdělávací aktivity	28
Odkazy na vzdělávací a informační materiály	29
Odkazy na videa a filmy pro žáky	31
Odkazy na zdroje informací pro učitele	31
SDG 7: Dostupné a čisté energie	33
Programy, projekty, exkurze a další vzdělávací aktivity	33
Odkazy na vzdělávací a informační materiály	34
Odkazy na videa a/či filmy pro žáky	35
Odkazy na zdroje informací pro učitele	35
SDG 8: Důstojná práce a ekonomický růst	36
Programy, projekty, exkurze a další vzdělávací aktivity	36
Odkazy na vzdělávací a informační materiály	38
Odkazy na videa a filmy pro žáky	40
Odkazy na zdroje informací pro učitele	40
Odkazy na semináře, webináře a další vzdělávací akce	40
SDG 9: Průmysl, inovace a infrastruktura	42
Odkazy na videa a filmy pro žáky	42
Odkazy na zdroje informací pro učitele	42
SDG 10: Méně nerovností	44
Programy, projekty, exkurze a další vzdělávací aktivity	44

Odkazy na vzdělávací a informační materiály	45
Odkazy na videa a filmy pro žáky	46
Odkazy na zdroje informací pro učitele	46
SDG 11: Udržitelná města a obce	47
Programy, projekty, exkurze a další vzdělávací aktivity	47
Odkazy na vzdělávací a informační materiály	50
Odkazy na videa a filmy pro žáky	51
Odkazy na zdroje informací pro učitele	52
SDG 12: Odpovědná výroba a spotřeba	53
Programy, projekty, exkurze a další vzdělávací aktivity	53
Odkazy na vzdělávací a informační materiály	56
Odkazy na videa a filmy pro žáky	58
Odkazy na zdroje informací pro učitele	59
SDG 13: Klimatická opatření	60
Programy, projekty, exkurze a další vzdělávací aktivity	60
Odkazy na vzdělávací a informační materiály	62
Odkazy na videa a filmy pro žáky	62
Odkazy na zdroje informací pro učitele	63
Odkazy na semináře, webináře a další vzdělávací akce	63
SDG 14: Život ve vodě	65
Programy, projekty, exkurze a další vzdělávací aktivity	65
Odkazy na vzdělávací a informační materiály	67
Odkazy na videa a filmy pro žáky	67
Odkazy na zdroje informací pro učitele	68
SDG 15: Život na souši	69
Programy, projekty, exkurze a další vzdělávací aktivity	69
Odkazy na vzdělávací a informační materiály	74
Odkazy na videa a filmy pro žáky	74
Odkazy na zdroje informací pro učitele	75
SDG 16: Mír, spravedlnost a silné instituce	77
Programy, projekty, exkurze a další vzdělávací aktivity	77
Odkazy na vzdělávací a informační materiály	78
Odkazy na videa a filmy pro žáky	80
Odkazy na zdroje informací pro učitele	80
SDG 17: Partnerství ke splnění cílů	82
Programy, projekty, exkurze a další vzdělávací aktivity	82
Odkazy na vzdělávací a informační materiály	83
Odkazy na videa a filmy pro žáky	84
Odkazy na zdroje informací pro učitele	84

Úvodní slovo

Vážené paní učitelky, vážení páni učitelé pražských základních a středních škol,

dostává se vám do ruky materiál, který jsme nechali zpracovat jako součást našich aktivit k podpoře vzdělávání o Cílech udržitelného rozvoje (SDGs – Sustainable Development Goals).

17 SDGs představuje společný jazyk, kterým mohou mluvit vlády, města, vesnice, vzdělávací instituce, firmy i jednotlivci o udržitelném rozvoji. Hlavní město Praha vstoupilo v roce 2024 do [Asociace společenské odpovědnosti](#), je na dobré cestě k plnění SDGs, řadu z nich již plní ve svých strategiích a má podporu zaměstnanců i odborníků. Tímto materiálem bychom rádi rozšířili povědomí o SDGs u pražských dětí, mládeže a vzdělavatelů.

V loňském roce jsme vás oslovili s dotazem, zda a případně o jakou formu podpory v oblasti SDGs byste měli zájem. Na základě tohoto dotazníku vznikla řada aktivit našeho oddělení, ať už se jedná o projekt pro žáky ZŠ a SŠ „[Udržitelná Praha do škol: Všímej si, zapoj se, změň!](#)“, který si můžete již nyní objednávat, nebo o výstavu se soutěžní výzvou „[Udržitelný svět do škol](#)“, která poběží od února do června letošního roku ve školách na dotykových panelech Ámos vision, či [Krajskou konferenci EVVO](#), jejímž tématem bylo právě naplňování SDGs v hlavním městě Praze.

Cílem tohoto informačního materiálu je poskytnout vám přehled o nabídce programů, projektů, vzdělávacích akcí, příkladů dobré praxe a vzdělávacích a informačních materiálů k jednotlivým cílům udržitelného rozvoje pro období druhého pololetí školního roku 2025/2026. Informační balíček plánujeme každý půl rok aktualizovat.

Věřím, že vám bude přehled užitečným pomocníkem a pomůže vám lépe implementovat cíle udržitelného rozvoje do výuky, a tím naplňovat tyto cíle v naší metropoli.

Mgr. Alice Končinská
specialistka informací o životním prostředí
HLAVNÍ MĚSTO PRAHA
MAGISTRÁT HLAVNÍHO MĚSTA PRAHY
Odbor ochrany prostředí
Oddělení environmentálních projektů
Jungmannova 35/29, 110 00 Praha 1
Tel.: +420 236 004 260, +420 770 171 604
Alice.Koncinska@praha.eu
www.praha.eu

Úvod do SDGs

Cíle udržitelného rozvoje (SDGs) jsou souborem 17 globálních cílů, které přijaly všechny členské státy OSN v roce 2015 jako součást Agendy 2030. Tyto cíle pokrývají širokou škálu sociálních, ekonomických a environmentálních výzev – od odstranění chudoby a hladu, přes zajištění kvalitního vzdělávání a rovnosti po ochranu klimatu a biodiverzity. Jejich smyslem je vytvořit lepší a udržitelnější svět pro všechny do roku 2030, a to na základě zásady „nenechat nikoho bokem“. To znamená, že úsilí o naplnění SDGs musí zohledňovat potřeby nejzranitelnějších skupin, bojovat proti nerovnostem a zajistit, aby se pokrok dotkl každého člověka, bez ohledu na jeho původ, pohlaví, věk nebo socioekonomický status.

Ve vzdělávání hrají klíčovou roli, protože pomáhají žákům a studentům porozumět komplexním globálním souvislostem a rozvíjet tzv. udržitelné kompetence. Zapojováním SDGs do výuky školy nejen předávají znalosti o udržitelném rozvoji, ale také inspirují mladé lidi k odpovědnému rozhodování a chování. Posilují schopnost žáků vnímat svět jako propojený celek a aktivně se podílet na jeho zlepšování.

Obrázek: Grafické znázornění Cílů udržitelného rozvoje. INFORMAČNÍ CENTRUM OSN V PRAZE, 2019. *Ikony SDGs*. Online. 2019. Dostupné z: <https://trello.com/b/Z3Mm3crs/grafiky-sdgs-2019-update>

SDG 1: Konec chudoby

Na světě dnes žije méně lidí v extrémní chudobě než dříve, ale pořád je jich mnoho, hlavně v některých částech Asie a Afriky. Chudoba často znamená nedostatek jídla, zdravotní péče i bezpečí. Některé děti kvůli tomu stále trpí. Cílem je pomoci nejchudším lidem, aby měli práci, přístup k lékaři a mohli si postupně vybudovat lepší a bezpečnější život.

Programy, projekty, exkurze a další vzdělávací aktivity

Jeden svět na školách – Tematický okruh Sociální problematika

Vhodné pro: 1. stupeň ZŠ

Poskytovatel: Člověk v tísni, o. p. s.

Jeden svět na školách (JSNS) je jedním ze vzdělávacích programů organizace [Člověk v tísni](#). Vyučujícím poskytuje atraktivní formou [audiovizuálních lekcí](#) dokumentární filmy a metodické materiály dostupné online, zdarma a legálně na tomto portálu. Stačí se jen [zaregistrovat](#).

Na portále je nyní téměř 100 audiovizuálních lekcí, kterými můžete u svých žáků podpořit zamyšlení o tématech jako je sociální vyloučení, rodinné vztahy, vzdělání, šikana, stáří nebo o tom, jak se žije lidem s jinakostí a jakým způsobem pohlížet na zdraví.

Výukový plán Krok za krokem je rozdělený do 3 úrovní podle náročnosti témat a podle stupně školy:

1. Úvod do sociální problematiky. Klíčová témata pro ZŠ jsou život s jinakostí, předsudky, tolerance, soužití.
2. Rozvíjíme povědomí o sociální problematice. Klíčová témata pro ZŠ jsou rodinné vazby, stáří, závislosti, počítačové hry, sociální vyloučení, vzdělání.
3. Otevíráme náročnější sociální témata a jdeme do hloubky. Klíčová témata pro ZŠ jsou dětská práva, násilí v rodině, chudoba, život na ulici, drogy, poruchy příjmu potravy, šikana, kyberšikana, rodinné vztahy, rozvod, alkohol.

Odkaz: [Sociální problematika – Promítněte ve škole zdarma a legálně dokumentární filmy.](#)

Odkazy na vzdělávací a informační materiály

Metodická příručka Učíme v globálních souvislostech

Vhodné pro: 1. stupeň ZŠ

Poskytovatel: ARPOK

Metodická příručka propojuje globální vzdělávání (GV), čtenářskou gramotnost, kritické myšlení s předměty na 1. stupni základní školy. Nabízí 19 plně funkčních lekcí do konkrétních předmětů, včetně lekcí, které se věnují tématu chudoby.

Lekce *Jak si děti hrají* se věnuje tomu, v čem se liší a v čem jsou si podobné hry dětí v tak odlišných částech světa jako je Zambie a Česká republika. Během lekce *Můj den* si žák porovnává svůj denní režim s režimem dítěte v Zambii.

Odkaz: [Učíme v globálních souvislostech](#)

Odkaz na program: [Udržitelná Praha do škol: Všímej si, zapoj se, změň!](#)

Odkaz na metodický list: [SDG 1: Jak chudobu řešit?](#)

Odkazy na videa a filmy pro žáky

Cíl 1: Konec chudoby (SDG1)

Vhodné pro: 1. stupeň

Délka: 1 min. 13 sek.

Zdroj: YouTube ADRA CZ

Co je to extrémní chudoba? Co ji způsobuje? A jak s ní lze bojovat? Informační video vzdělávacího programu od Adra, o. p. s.

Odkaz: [Cíl 1: Konec chudoby \(SDG1\)](#)

Zprávičky: Pracující děti v Indii

Vhodné pro: 1. stupeň

Délka: 1 min. 7 sek.

Zdroj: ČT Edu

Miliony dětí v Indii vykonávají těžké práce, které nikdo nechce dělat, aby pomohly svým rodičům a měly co jíst. Radši by ale chodily do školy. Dětská práce není v Indii zakázaná v mnoha odvětvích.

Odkaz: [Zprávičky: Pracující děti v Indii – ČT edu](#)

Odkazy na zdroje informací pro učitele

- **Plné znění SDG 1:** ORGANIZACE SPOJENÝCH NÁRODŮ, 2015. SDG 1: Vymýtit chudobu ve všech jejích formách všude na světě. *Informační centrum OSN v Praze*. Online. Dostupné z: <https://osn.cz/osn/hlavni-temata/cile-udrzitelneho-rozvoje-sdgs/1-vymytit-chudobu-ve-vsech-jejich-formach-vsude-na-svete/>
- **Inspirace z Česka a zahraničí a aktuality na téma SDG 1:** ASOCIACE SPOLEČENSKÉ ODPOVĚDNOSTI, [nedatováno]. *SDG 1: Konec chudoby*. Online. Dostupné z: <https://www.spolecenskaodpovednost.cz/sdg/chudoba/>

- **Informační stránka k SDG 1 vysvětluje čeho se cíl týká, poskytuje podklady pro vyučující a tipy kde hledat další informace:** ADRA, [nedatováno]. CÍL 1: KONEC CHUDOBY. *adra.cz*. Online. Dostupné z: <https://adra.cz/jak-pomahame/vzdelavani/vzdelavani-v-cesku/vzdelavani-v-cesku/cile-udrzitelneho-rozvoje/cil-1-konec-chudoby/>
- **Informační stránka OSN prezentuje aktuální údaje a zprávy v oblasti SDG 1 (dostupné v angličtině):** UNITED NATIONS, [nedatováno]. Goal 1: End poverty in all its forms everywhere. *www.un.org*. Online. Dostupné z: <https://www.un.org/sustainabledevelopment/poverty/>
- ŠKVRŇÁK, Michael a Daniel PROKOP, 2025. Evropsky srovnatelnou příjmovou chudobou trpí pětina Čechů. Jsme v průměru, nikoli premianty EU. *PAQ Research*. Online. Dostupné z: <https://www.paqresearch.cz/post/chudoba-cesko-eu/>
- ŠTĚRBA, Martin, 2025. Téměř polovina populace žije za méně než sedm dolarů na den, uvádí zpráva OSN. *ČT 24*. Online. Dostupné z: <https://ct24.ceskatelevize.cz/clanek/svet/temer-polovina-populace-zije-za-mene-nez-sedm-dolaru-na-den-uvadi-zprava-osn-366337>
- ŠVIHEL, Petr, 2024. Praha i další velká města svítí červeně. Čím dál víc lidí ohrožuje chudoba. *Seznam Zprávy*. Online. Dostupné z: <https://www.seznamzpravy.cz/clanek/domaci-zivot-v-cesku-praha-i-dalsi-velka-mesta-sviti-cervene-cim-dal-vic-lidi-ohrozuje-chudoba-254183>

SDG 2: Konec hladu

Na celé planetě se situace s hladem zlepšila a méně lidí trpí podvýživou než dříve. Přesto má stále mnoho lidí, hlavně v chudších zemích, nedostatek jídla. Nejvíce jsou ohrožené děti, protože bez správné výživy nemohou zdravě růst. Řešením jsou lepší programy pomoci pro rodiny, podpora malých farmářů, ochrana přírody a snaha předcházet suchu a záplavám, aby bylo dost jídla pro všechny.

Programy, projekty, exkurze a další vzdělávací aktivity

Skutečně zdravá škola

Vhodné pro: 1. stupeň ZŠ

Poskytovatel: Skutečně zdravá škola, z. s.

Délka trvání: individuální, v závislosti na plnění kroků a kritérií programu

Cena: roční poplatek ve výši 2400 Kč

Skutečně zdravá škola je celoškolní program kvalitního a udržitelného školního stravování a vzdělávání o jídle. Jeho cílem je naučit děti vážit si potravin, vychutnávat je a chápat jejich původ a výrobu. Program pomáhá dětem rozvíjet dovednosti a návyky potřebné pro zdravý, úspěšný a udržitelný život a zlepšuje jejich chování i vzdělávací výsledky díky kvalitnímu stravování.

Registrované školy zakládají Akční skupinu, která spolupracuje na zlepšování školního stravování a podporuje vzdělávání o jídle a kultuře zdravého a udržitelného stravování. Úkolem skupiny je identifikovat výzvy a možnosti zlepšení v těchto oblastech a vytvořit plán jejich realizace. Zapojení žáků a studentů je klíčové pro dlouhodobé udržení změn. Pro pedagogy program nabízí zážitkové a projektové formy učení, obohacení výuky o téma jídla a širokou paletu metodických materiálů. Po splnění kritérií úspěchu mohou školy požádat o certifikát.

Odkaz: [Program Skutečně zdravá škola](#)

Projekty Smart Food I & Smart Food II

Vhodné pro: 1. stupeň ZŠ

Hlavní partneři projektu: Pedagogická fakulta Univerzity Karlovy, Provozně ekonomická fakulta Mendelovy univerzity v Brně, Publikáční systém Futurebooks

Délka trvání: každá interaktivní výuková kniha je koncipována na 1 vyučovací hodinu.

Cena: zdarma

Cílem projektu Smart Food I je odnaučit děti plýtvat potravinami a zlepšit jejich vědomosti, jak můžou rozumně a přátelsky ke zdrojům nakládat s potravinami. Navazující projekt Smart Food II podporuje ekologickou transformaci ČR prostřednictvím vzdělávacích programů zaměřených na změnu přístupu k potravinám.

V rámci projektu vznikla interaktivní výuková média pro žáky, která obsahují desítky aktivujících prvků a vtipná videa usnadňující výklad. Každá e-kniha je koncipována na 1 vyučovací hodinu, ale zahrnuje také aktivity pro domácí přípravu. Ke každé knize je připravena metodika pro učitele.

Témata e-knih:

- **Proč se plýtvá jídlem?:** Pomáhá žákům pochopit, jakou cestu potraviny urazí, než se dostanou na talíř, a jak jejich požadavky ovlivňují celý výrobní řetězec.
- **Od sazenice na talíř:** Liší se vztah dětí z venkova a města k potravinám? Jaký vliv má konzumní životní styl?
- **Nerostu podle pravítka:** Přemrštěné nároky na vzhled ovoce a zeleniny způsobují obrovské ztráty. Jakou roli hraje životní úroveň, prestiž a móda?
- **Domove, sladký domove:** Stravovací návyky odrážejí specifika zemí a kultur a ovlivňují i sociální vztahy. Podle čeho si vybíráme jídlo?
- **Vím, co koupím:** Jak se bránit agresivním reklamám? Naučme se plánovat nákupy – od kontroly spíše po seznam.
- **Lednice nebo spíž?:** Plýtvání jídlem vyvolává mezigenerační napětí, úzkost a vinu. Zapojme děti do práce s potravinami a ukážeme jim, jak je to náročné.
- **Dvakrát měř, jednou řež:** Čtení obalů a posuzování nezávadnosti potravin je výzvou i pro dospělé. Existují cesty, jak to děti naučit.
- **Já to snadno zvládnou:** Superhrdinové proti plýtvání – jak zapojit i kluky? Potlačme genderové stereotypy v domácích pracích.
- **Hrdinové školních jídelen:** Interaktivní průvodce ukazuje hodnotu každého sousta a vede k odpovědnému přístupu.
- **CO₂: Objevujeme a jednáme:** Porozumět, jak lidská činnost ovlivňuje produkci CO₂, není snadné. Existují však způsoby, jak dětem ukázat spojitost mezi každodenními činnostmi a změnou klimatu.
- **Klimatická změna:** Klimatické změny ovlivňují naši planetu i každodenní život. Tato kniha nabízí přehled příčin, důsledků a praktické rady pro udržitelný život.

Odkaz: Chytresjidlem.cz

Odkazy na vzdělávací a informační materiály

Metodické listy programu *FoodEducators*

Vhodné pro: 1. stupeň ZŠ	Poskytovatel: EIT Food (Evropský inovační a technologický institut pro potraviny)
FoodEducators je program EIT Food, jehož misí je podporovat pedagogy, aby učili, zapojovali a inspirovali mladé lidi k přemýšlení o potravinách, které konzumují, a k zvažování kariéry v zemědělsko-potravinářském odvětví. Nabízí vědecky podložené vzdělávací materiály zaměřené na čtyři klíčová témata: potraviny a zdraví, potraviny a udržitelnost, věda o potravinách a potravinový systém a práce a kariéra v potravinářství. Vzdělávací materiály je možné filtrovat podle těchto tematických zaměření, předmětu a tří věkových skupin: 6–10 let, 9–12 let a 12–18 let.	
Odkaz: Zdroje FoodEducators	

Výukové materiály programu Zdravá 5

Vhodné pro: 1. stupeň ZŠ	Poskytovatel: Zdravá 5 a Nadační fond Albert
Nadační fond Albert nabízí školákům zdarma ke stažení letáky a výukové materiály určené pro výchovu ke zdraví. Tematicky se zaměřuje zejména na prevenci dětské obezity, všímavé stravování, zdravou výživu (včetně témat jako nadbytek soli a cukru).	
Odkaz: Edukační materiály	

Odkazy na videa a filmy pro žáky

Cíl 2: Konec hladu

Vhodné pro: 1. stupeň ZŠ

Poskytovatel: ADRA

Délka: 01:02 min.

Proč trpí lidé hladem? V jakých částech světa nejčastěji trpí lidé hladem? A co s tím můžeme udělat? Krátké video z dílny ADRY jednoduše představuje 2. cíl udržitelného rozvoje pro děti.

Odkaz: [Cíl 2: Konec hladu \(SDG 2\)](#)

Zemědělství a vítězství brambor

Vhodné pro: 1. stupeň ZŠ

Poskytovatel: ČT edu

Délka: 02:40 min.

V animované ukázce z pořadu *Dějiny udatného českého národa* jsou zachyceny příčiny hladomorů v 18. století, následné rozšíření pěstování brambor a zavádění nových postupů v zemědělství.

Odkaz: [Zemědělství a vítězství brambor – ČT edu](#)

Videa z projektu Smart Food I & Smart Food II

Vhodné pro: 1. stupeň ZŠ

Hlavní partneři projektu: Pedagogická fakulta Univerzity Karlovy, Provozně ekonomická fakulta Mendelovy univerzity v Brně, Publikační systém Futurebooks

Délka trvání: každá interaktivní výuková kniha je koncipována na 1 vyučovací hodinu.

Cena: zdarma

Cílem projektu Smart Food I je odnaučit děti plýtvat potravinami a zlepšit jejich vědomosti, jak mohou rozumně a přátelsky ke zdrojům nakládat s potravinami. Navazující projekt Smart Food II podporuje ekologickou transformaci ČR prostřednictvím vzdělávacích programů zaměřených na změnu přístupu k potravinám.

V rámci projektu vznikla interaktivní výuková média pro žáky, která obsahují desítky aktivujících prvků a vtipná videa usnadňující výklad:

Témata videí:

- **Proč se plýtvá jídlem? (6:45 min.):** Zjistěte, proč vyhazování potravin škodí naší planetě a jak každý krok jídla z farmy na talíř ovlivňuje životní prostředí. Naučte se, jak plánovat nákupy, správně skladovat potraviny a proměnit zbytky v chutné pokrmy!

- **Od sazenice na talíř (7:04 min.):** Sledujte fascinující cestu jídla od semínka až na váš talíř! Objevte, jak důležité je lokální zemědělství a jak můžeme podporovat udržitelnost v našich každodenních.
- **Nerostu podle pravítka (4:15 min.):** Vypadá jídlo netradičně? Nevadí! I nedokonalé potraviny jsou stejně chutné a zdravé. Podívejte se, proč bychom měli dát šanci křivým mrkvím, malým jablkům, nebo jinak barevným paprikám a jak jejich záchrana pomáhá planetě.
- **Domove, sladký domove (3:57 min.):** Podpořte místní farmáře a zjistěte, proč je lokální stravování udržitelnější. Méně emisí, čerstvější jídlo a šetrnější přístup k přírodě – to vše díky výběru lokálních potravin.
- **Vím, co koupím (4:39 min.):** Naučte se, jak správně nakupovat bez plýtvání! S plánováním nákupu a jednoduchými tipy ušetříte nejen peníze, ale také snížíte množství vyhozených potravin.
- **Lednice nebo spíž? (4:08 min.):** Správné skladování prodlouží životnost potravin. Objevte, které potraviny patří do lednice a které do spíže, že lednice má několik teplotních zón a jak vhodným skladováním můžete ušetřit energii i potraviny.
- **Dvakrát měř, jednou řež (4:14 min.):** Jaký je rozdíl mezi datem použitelnosti a minimální trvanlivostí? Kdy je vada na závalu? Naučte se, jak bezpečně kontrolovat potraviny a snížit plýtvání.
- **Já to snadno zvládnou (3:27 min):** Staňte se mistrem záchrany potravin! Objevte techniky jako fermentace, sušení a mražení, které vám pomohou proměnit přebytky v nové chutné pokrmy. Buďte s námi kreativní, vše se dá využít.
- **Hrdinové školních jídelen (2:36 min.):** Dáváte si polévku? Odhlašujete si obědy? Každý den se ve školních jídelnách vyhazuje zbytečně mnoho jídla. Podívejte se, jak malé změny stačí k menšímu plýtvání a udržitelnosti ve školních jídelnách.
- **CO₂: Objevujeme a jednáme (5:21 min.):** Co jsou skleníkové plyny a jak ovlivňují naši planetu? Naučte se, jak snížit svou uhlíkovou stopu pomocí obnovitelných zdrojů energie a šetrnějšího chování.
- **Klimatická změna (3:14 min.):** Jak klimatické změny ovlivňují Zemi a co můžeme dělat, abychom je zpomalili? Objevte jednoduché kroky, které může každý udělat pro ochranu naší planety.

Odkaz: [Videa | Chytresjidlem.cz](https://chytresjidlem.cz)

Odkazy na zdroje informací pro učitele

- **Plné znění SDG 2: ORGANIZACE SPOJENÝCH NÁRODŮ, 2015.** SDG 2: Vymýtit hlad, dosáhnout potravinové bezpečnosti a zlepšení výživy, prosazovat udržitelné zemědělství. Informační centrum OSN v Praze. Online. Dostupné z: <https://osn.cz/osn/hlavni-temata/cile-udrzitelneho-rozvoje-sdgs/konec-hladu/>
- **Inspirace z Česka a zahraničí a aktuality na téma SDG 2: ASOCIACE SPOLEČENSKÉ ODPOVĚDNOSTI, [nedatováno].** SDG 2: Konec hladu. Online. Dostupné z: <https://www.spolecenskaodpovednost.cz/sdg/konec-hladu/>

- **Informační stránka k SDG 2 vysvětluje, čeho se cíl týká, poskytuje podklady pro vyučující a tipy, kde hledat další informace:** ADRA, [nedatováno]. CÍL 2: KONEC HLADU. *adra.cz*. Online. Dostupné z: <https://adra.cz/jak-pomahame/vzdelavani/vzdelavani-v-cesku/vzdelavani-v-cesku/cile-udrzitelneho-rozvoje/cil-2-konec-hladu/>
- **Informační stránka OSN prezentuje aktuální údaje a zprávy v oblasti SDG 2 (dostupné v angličtině):** UNITED NATIONS, [nedatováno]. Goal 2: Zero Hunger. *www.un.org*. Online. Dostupné z: <https://www.un.org/sustainabledevelopment/hunger/>

SDG 3: Zdraví a kvalitní život

Dnes umírá méně dětí než dříve, ale i tak se mnoho malých dětí na světě nedožije pátých narozenin. Očkování zachránilo spoustu životů a pomáhá chránit děti před nebezpečnými nemocemi. V některých chudších částech světa je však stále těžké získat lékařskou pomoc. Je proto nutné chránit maminky při porodu, předcházet nemocem, šířit informace o zdraví a zajistit všem dostupnou a kvalitní péči.

Programy, projekty, exkurze a další vzdělávací aktivity

Program Škola podporující zdraví

Vhodné pro: ZŠ

Koordinátor a garant: Státní zdravotní ústav

Délka trvání: individuálně dle naplňování školního projektu podpory zdraví

Cena: zdarma

Program Škola podporující zdraví (ŠPZ) poskytuje komplexní základ pro podporu zdraví, zdravého životního stylu a všeobecnou primární prevenci rizikového chování ve všech typech škol (MŠ, ZŠ, SŠ) a školských zařízeních.

Program sdružuje školy, které zdraví vnímají jako výsledek vzájemně působících faktorů bio – psycho – sociálních, tzv. holistické pojetí zdraví, které odpovídá i pojetí WHO. Tyto faktory se školy snaží rozvinout pomocí respektu k přirozeným potřebám jednotlivce, podporou komunikace, spolupráce, důrazem na odpovědnost k vlastnímu zdraví a rozvíjením životních kompetencí všech členů školního společenství. Program Škola podporující zdraví (ŠPZ) je komunitním programem WHO.

Odkaz: [Škola podporující zdraví](#) | [Program pro zdravý životní styl](#)

Program Skutečně zdravá škola

Vhodné pro: 1. stupeň ZŠ

Poskytovatel: Skutečně zdravá škola, z. s.

Délka trvání: individuální, v závislosti na plnění kroků a kritérií programu

Cena: roční poplatek ve výši 2400 Kč

Skutečně zdravá škola je celoškolní program kvalitního a udržitelného školního stravování a vzdělávání o jídle. Jeho cílem je naučit děti vážit si potravin, vychutnávat je a chápat jejich původ a výrobu. Program pomáhá dětem rozvíjet dovednosti a návyky potřebné pro zdravý,

úspěšný a udržitelný život a zlepšuje jejich chování i vzdělávací výsledky díky kvalitnímu stravování.

Registrované školy zakládají Akční skupinu, která spolupracuje na zlepšování školního stravování a podporuje vzdělávání o jídle a kultuře zdravého a udržitelného stravování. Úkolem skupiny je identifikovat výzvy a možnosti zlepšení v těchto oblastech a vytvořit plán jejich realizace. Zapojení žáků a studentů je klíčové pro dlouhodobé udržení změn. Pro pedagogy program nabízí zážitkové a projektové formy učení, obohacení výuky o téma jídla a širokou paletu metodických materiálů. Po splnění kritérií úspěchu mohou školy zažádat o certifikát.

Odkaz: [Program Skutečně zdravá škola](#)

Výukový program Škola Zdravé 5

Vhodné pro: 1.–2. třída ZŠ

Poskytovatel: Zdravá 5 a Nadační fond Albert

Délka trvání: 2 vyučovací hodiny

Cena: zdarma

Výukový program seznamuje žáky s 5 základními zásadami zdravého stravování – správným složením jídelníčku pomocí výživového talíře, pitným režimem, základy správného nákupu, důležitosti výživy pro lidské tělo a přípravou zdravé svačinky. Na každé téma je připraven soutěžní úkol, který žáci plní ve skupinkách a pro svůj tým sbírají „pětky“. Na závěr si odnesou malé odměny Zdravé 5. Výuka probíhá v prostorách školy, ideálně ve třídách. Škole poskytujeme zdarma i vzdělávací materiály pro další procvičování tématu. Materiály lze stáhnout online.

Místo: v prostorách školy

Odkaz: <https://www.zdrava5.cz/programy>

Výukový program Nakupování se Zdravou 5

Vhodné pro: 3.–5. třída ZŠ

Poskytovatel: Zdravá 5 a Nadační fond Albert

Délka trvání: 2 vyučovací hodiny

Cena: zdarma

Pod vedením lektorky si žáci projdou deskovou hrou Obchod Zdravé 5, kde v 5 klíčových odděleních soutěží – odpovídají na kvízové otázky a plní praktické zábavné úkoly. Za správné odpovědi získávají dílky puzzle, ze kterých si na závěr složí obrázek odhalující tajemství správné výživy. Sami si také vyzkouší virtuální nákup na jedno jídlo dne.

Místo: v prostorách školy

Výukový program *Nakupování se Zdravou 5*

Vhodné pro: 3.–5. třída ZŠ

Poskytovatel: Zdravá 5 a Nadační fond Albert

Délka trvání: 2 vyučovací hodiny

Cena: zdarma

Odkaz: <https://www.zdrava5.cz/programy>

Výukový program *Nakupování II.*

Vhodné pro: 3.–5. třída ZŠ

Poskytovatel: Zdravá 5 a Nadační fond Albert

Délka trvání: 2 vyučovací hodiny

Cena: zdarma

Program Nakupování II. je pokračováním úspěšného programu Nakupování I. a je speciálně určen pro žáky 3.–5. tříd, kteří již absolvovali první část tohoto programu. Cílem programu je prohloubit znalosti dětí o zdravém stravování a zaměřit se na praktické dovednosti, které využijí v každodenním životě. Děti se učí orientovat v potravinách, číst a rozumět etiketám na obalech, rozpoznávat nutriční hodnoty potravin a vybírat si zdravější varianty potravin. Program také klade důraz na roli vyvážené stravy v rámci zdravého životního stylu a učí děti, jak správně nakupovat a skládat jídelníček, aby obsahoval všechny potřebné živiny. Celá lekce probíhá formou interaktivní hry a soutěží, které dětem zábavnou formou přibližují svět správného nakupování.

Místo: v prostorách školy

Odkaz: <https://www.zdrava5.cz/programy>

Výukový program *Mr. Tummy*

Vhodné pro: 3.–5. třída ZŠ

Poskytovatel: Zdravá 5 a Nadační fond Albert

Délka trvání: 2 vyučovací hodiny

Cena: zdarma

Cílem tohoto programu je propojit anglickou výuku s tématem zdraví zábavně, hravě a ukázat dětem, že obě oblasti je mohou velmi bavit.

Místo: v prostorách školy

Odkazy na vzdělávací a informační materiály

Metodický list k SDG 3 Zdraví a my

Vhodné pro: 3.–5. ročník

Poskytovatel: ADRA

Žáci přemýšlí, proč je zdraví pro člověka důležité. Uvědomují si, co pro své zdraví denně dělají oni sami i jejich spolužáci a jak by o svoje zdraví mohli více pečovat. V druhé části lekce pomocí webové platformy Dollar Street zjišťují, jaká je úroveň péče o zdraví v jiných částech světa.

Odkaz: [3. Zdraví a my](#)

Metodické listy k lekcím Hygiena a Zdravá mysl (z publikace Učíme v souvislostech na 1. stupni ZŠ)

Vhodné pro: 1. stupeň ZŠ

Poskytovatel: ARPOK

Publikace *Učíme v souvislostech na 1. stupni základních škol* propojuje globální vzdělávání (GV), čtenářskou gramotnost, kritické myšlení s předměty na 1. stupni základní školy. Metodická příručka nabízí 19 plně funkčních lekcí do konkrétních předmětů, včetně lekcí na téma zdraví.

V lekci *Hygiena* žáci vyjmenují činnosti, které patří k denní hygieně. Zjistí, kolik vody spotřebují na svoji hygienu a seznámí se s významem toalet pro předcházení nemocem (str. 12).

V lekci *Zdravá mysl* si uvědomí, že zdraví není jen tělesné, ale i duševní a zahrnuje v sobě složku sociální a duchovní. Na příkladu předávání moudrosti v různých systémech zdravotních cvičení, která pocházejí z odlišných světadílů, porozumí faktu, že svět je propojený (17).

Odkaz: [Učíme v souvislostech na 1. stupni ZŠ – ESHOP ARPOK](#)

Odkazy na videa a filmy pro žáky

Cíl 3: Zdraví a kvalitní život

Vhodné pro: 1. stupeň ZŠ

Poskytovatel: ADRA

Délka: 01:01 min.

Jak zajistit dostupnou zdravotní péči všude na světě? Krátké informační video z dílny ADRA, o. p. s., představuje 3. cíl udržitelného rozvoje pro děti.

Odkaz: [Cíl 3: Zdraví a kvalitní život \(SDG3\)](#)

Odkazy na zdroje informací pro učitele

- **Plné znění SDG 3:** ORGANIZACE SPOJENÝCH NÁRODŮ, 2015. SDG 3: Zajistit zdravý život a zvyšovat jeho kvalitu pro všechny v jakémkoli věku. *Informační centrum OSN v Praze*. Online. Dostupné z: <https://osn.cz/osn/hlavni-temata/cile-udrzitelneho-rozvoje-sdgs/zdravi-a-kvalitni-zivot/>
- **Inspirace z Česka a zahraničí a aktuality na téma SDG 3:** ASOCIACE SPOLEČENSKÉ ODPOVĚDNOSTI, [nedatováno]. *SDG 3: Zdraví a kvalitní život*. Online. Dostupné z: <https://www.spolecenskaodpovednost.cz/sdg/zdravi-a-kvalitni-zivot/>
- **Informační stránka k SDG 3 vysvětluje, čeho se cíl týká, poskytuje podklady pro vyučující a tipy, kde hledat další informace:** ADRA, [nedatováno]. CÍL 3: ZDRAVÍ A KVALITNÍ ŽIVOT. *adra.cz*. Online. Dostupné z: <https://adra.cz/jak-pomahame/vzdelavani/vzdelavani-v-cesku/vzdelavani-v-cesku/cile-udrzitelneho-rozvoje/cil-3-zdravi-a-kvalitni-zivot/>
- **Informační stránka OSN prezentuje aktuální údaje a zprávy v oblasti SDG 3 (dostupné v angličtině):** UNITED NATIONS, [nedatováno]. Goal 3: Ensure healthy lives and promote well-being for all at all ages. *www.un.org*. Online. Dostupné z: <https://www.un.org/sustainabledevelopment/health/>
- **Metodika programu Škola podporující zdraví:** BOUDOVÁ, Jaroslava; Linda FRÖHLICHOVÁ; Marcela KRUNCLOVÁ; Marie NEJEDLÁ; Marcela PAVLÍKOVÁ; Jitka REISSMANNOVÁ a Anna SLÁDKOVÁ, 2015. *Program Škola podporující zdraví*. Online. 1. Praha: Klinika adiktologie 1. lékařské fakulty Univerzity Karlovy v Praze; Všeobecná fakultní nemocnice v Praze, Nakladatelství Lidové noviny. ISBN 978-80-7422-406-5. Dostupné z: https://szu.gov.cz/wp-content/uploads/2023/02/Skola_podporujici_zdravi.pdf

SDG 4: Kvalitní vzdělání

V dnešní době chodí do školy mnohem více dětí, ale některé, hlavně v chudších zemích, se do školy stále nedostanou. Na prvním stupni už mají chlapci i dívky většinou stejné možnosti, ale na vyšších školách to tak všude není. Cílem je, aby všechny děti mohly chodit do školy, měly bezpečné prostředí, dobré učitele a mohly se naučit věci, které jim pomohou v budoucím životě i při práci.

Programy, projekty, exkurze a další vzdělávací aktivity

Program Škola pro udržitelný život

Vhodné pro: 1. stupeň ZŠ

Poskytovatel: Středisko ekologické výchovy SEVER

Délka trvání: individuální, závisí na zvoleném rozsahu zapojení.

Cena: zdarma

Škola pro udržitelný život (ŠUŽ) je program, který pomáhá školám přispívat ke zlepšování životního prostředí a kvality života ve svém okolí. Prostřednictvím projektů žáci, učitelé a místní komunita podporují udržitelný rozvoj místa a žáci se tak učí důležitým dovednostem pro život.

K dispozici je vám tým koordinátorů programu ŠUŽ, kteří vám pomohou a poradí během plánování a realizace projektu. Rádi vám také pomohou s rozvojem místně zakotveného učení na vaší škole a v případě potřeby školu navštíví. Nabízejí rovněž další metodickou a konzultační podporu při realizacích aktivit spojených s naplňováním Cílů udržitelného rozvoje. Podpůrné metodické materiály programu, zaměřené jak na téma udržitelnosti, tak klimatické změny, vás bezpečně provedou celým procesem programu Škola pro udržitelný život. K dispozici tak získáte podrobně popsání aktivit, zahrnující didaktické tipy do výuky.

Odkaz: [Zapojte se – Škola pro udržitelný život](#)

Program Světová škola

Vhodné pro: 1. stupeň ZŠ

Poskytovatel: varianty – Člověk v tísni, ARPOK, ADRA

Délka trvání: individuální a závisí na tom, jak rychle se škole podaří splnit metodologii programu

Cena: zdarma

Oceněním Světová škola se v současné době pyšní 149 českých mateřských, základních a středních škol. Základní filozofie podporuje vzdělávání a přípravu žáků na reálný život v globalizovaném světě a opírá se o jednoduchou metodologii tří kroků: uč se – zjišťuj – jednej. Jednotlivé fáze jsou podrobněji zpracované v [Průvodci projektem Světová škola](#). Základem snahy o získání titulu jsou aktivní žáci podporovaní pedagogy.

Co zapojením do sítě Světových škol získáte?

- prestižní ocenění, které zaštiťuje Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, Ministerstvo zahraničních věcí ČR a OSN Česká republika,
- zdarma vzdělávací kurz pro učitele Světová akademie v rozsahu 36 hodin a další vzdělávací semináře,
- obsáhlou sadu lekcí, výukových materiálů a metodik k výuce o globálních tématech,
- metodickou podporu při zařazování průřezových témat do výuky,
- konzultace při začleňování témat globálního vzdělávání do Školního vzdělávacího programu,
- inspiraci pro strukturu plánování a sledování pokroku školy prostřednictvím evaluace učitelů a žáků,
- podporu soudržnosti komunity a aktivní občanství žáků,
- podporu pro systematickou spolupráci s externími partnery (např. charitativní organizace, knihovny, spolky atd.).

Odkaz: [O programu – Světová škola](#)

Odkazy na vzdělávací a informační materiály

Amanda a svět

Vhodné pro: 1. stupeň ZŠ, pro děti mateřských škol i domácí čtení

Poskytovatel: ARPOK, o. p. s.

Kniha Amanda a svět představuje příběhy holčičky Amandy a slona Moda, kteří společně objevují svět. Příběhy jsou určeny pro děti od 5 do 9 let a nabízí těchto deset témat: životní prostředí a klimatická změna, voda, jídlo, spotřeba, zdraví, vzdělání, kulturní rozmanitost, rovnost, migrace, lidská práva. Všechna tato témata jsou vzájemně propojena, seznamují děti s globálními otázkami, vychovávají je k zodpovědnosti, porozumění a empatii. Každý příběh je navíc doplněn o informace k danému tématu, tipy na další knihy či tematické lekce.

Odkaz: [Amanda a svět – ESHOP ARPOK](#)

Učíme v souvislostech na 1. stupni základních škol

Vhodné pro: 1. stupeň ZŠ

Poskytovatel: ARPOK, o. p. s.

Publikace propojuje globální vzdělávání (GV), čtenářskou gramotnost, kritické myšlení s předměty na 1. stupni základní školy. Metodická příručka nabízí 19 plně funkčních lekcí do konkrétních předmětů, které byly okomentovány odborníky Národního pedagogického institutu ČR a otestovány přímo ve výuce.

Publikace:

- se věnuje tématům jako jsou zdraví, životní prostředí, propojenost světa, nerovnosti, jinakost, odpovědná spotřeba či konflikt,
- přináší lekce pro žáky ve věku 6–11 let,
- nabízí tipy, jak s lekcí pracovat se žáky se specifickými potřebami,
- rozvíjí kritické myšlení, kreativní myšlení, čtenářskou gramotnost atd,
- začleňuje globální témata skrze vzdělávací proces na 1. stupni.

Odkaz: [Učíme v souvislostech na 1. stupni základních škol](#)

Svět v souvislostech: Kuchařka nápadů globálního vzdělávání

Vhodné pro: 1. stupeň ZŠ

Poskytovatel: ARPOK, o. p. s.

Kuchařka nápadů globálního vzdělávání byla vytvořena ve spolupráci zástupců organizací ze Slovinska, České republiky, Maďarska a Estonska. Poskytuje učitelům kvalitní materiály pro začlenění globálního vzdělávání do jejich pedagogické praxe. Tato kuchařka obsahuje rozmanitou škálu tipů, metod, aktivit a 13 výukových lekcí s tématy lidských práv, klimatické změny, genderové nerovnosti, migrace, odpovědné spotřeby a dalších. Věříme, že se stane neocenitelným pomocníkem vás učitelů, kteří se snažíte vnést do výuky globální perspektivu a umožnit svým žákům rozvíjet základní globální kompetence potřebné v dnešním rychle se vyvíjejícím světě.

Odkaz: [Svět v souvislostech: Kuchařka nápadů globálního vzdělávání \(PDF\) – ESHOP ARPOK](#)

Metodický list Jak se učí v Bangladéši

Vhodné pro: 1. stupeň ZŠ

Poskytovatel: ADRA

Žáci se zamýšlí nad podobou a fungováním své školy a nad tím, co všechno jim pomáhá v učení. Různými formami (fotografie, video, hudba, typické jídlo, dětské hry, příběhy místních dětí) se seznamují s životem dětí a školní docházkou v Bangladéši. Hledají, co mají školy v Česku a Bangladéši společné a v čem se naopak liší.

Odkaz: [2. Jak se učí v Bangladéši](#)

TOP 10 globálního vzdělávání

Vhodné pro: 1. stupeň ZŠ	Poskytovatel: Fairtrade Česko a Slovensko
Ve Fairtraide Česko a Slovensko oslovili deset nejvýznamnějších organizací, které se v České republice věnují globálnímu vzdělávání. A společně vytvořili souhrn osobních tipů na materiály a akce: osvětové kampaně, online kurzy, výstavy či metodické příručky. Nově vytvořený přehled TOP 10 globálního vzdělávání navazuje na předchozí přehled TOP 5 globálního vzdělávání z roku 2020, kam každá z 5 nejvýznamnějších organizací věnujících se globálnímu vzdělávání nasdílela svých 5 tipů. Nový přehled přináší významné rozšíření zapojených organizací a aktuální, osobní tipy jejich odborných zástupců. Celkem se do nového přehledu připojilo 10 organizací a každá nasdílela 3–5 tipů na aktivity a materiály. Přehled je vytvořen nejen v online podobě, ale i v tištěné verzi. Můžete si tak brožurku s tipy nejen stáhnout, ale také si o ni napsat jakékoli zapojené organizaci.	
Odkaz: TOP 10 globálního vzdělávání – Fairtrade Česko a Slovensko	

Odkazy na videa a filmy pro žáky

Cíl 4: Kvalitní vzdělání		
Vhodné pro: 1. stupeň ZŠ	Poskytovatel: ADRA	Délka: 01:08 min.
Proč všichni nemohou chodit do školy? Co to znamená nemít vzdělání? Krátké informační video z dílny ADRA, o. p. s., představuje 4. cíl udržitelného rozvoje pro děti.		
Odkaz: Cíl 4: Kvalitní vzdělání (SDG4)		

Zprávičky: Školy ve světě		
Vhodné pro: 1. stupeň ZŠ	Poskytovatel: ČT edu	Délka: 1:10 min.
Zprávičky nám v zahraniční reportáži představí školy z celého světa. Podob vyučování je mnoho. Víte, že způsob učení ovlivňuje i počasí či temperament národa? Toto video s úspěchem využijeme před příchodem žáka s OMJ (odlišným mateřským jazykem) do třídy. Při třídnické hodině se žáci mohou zamyslet, co všechno bude pro příchozího žáka nové, s čím se bude muset vyrovnat. Toto video diskusi může otevřít. Využít ho můžeme i 28. března při oslavách Dne učitelů. K videu je připraven i pracovní list.		
Odkaz: Školy ve světě – ČT edu		

Odkazy na zdroje informací pro učitele

- **Plné znění SDG 4:** ORGANIZACE SPOJENÝCH NÁRODŮ, 2015. SDG 4: Zajistit rovný přístup k inkluzivnímu a kvalitnímu vzdělání a podporovat celoživotní vzdělávání pro všechny. *Informační centrum OSN v Praze*. Online. Dostupné z: <https://osn.cz/osn/hlavni-temata/cile-udrzitelneho-rozvoje-sdgs/kvalitni-vzdelani/>
- **Publikace z dílny UNESCO stanovuje vzdělávací cíle, navrhuje témata a aktivity pro každý z cílů udržitelného rozvoje:** UNESCO, 2017. Education for Sustainable Development Goals: learning objectives. Online. Paris: UNESCO [vid. 2026-02-18]. ISBN 9789231002090. Dostupné z: doi:[10.54675/CGBA9153](https://doi.org/10.54675/CGBA9153)
- **Inspirace z Česka a zahraničí a aktuality na téma SDG 4:** ASOCIACE SPOLEČENSKÉ ODPOVĚDNOSTI, [nedatováno]. *SDG 4: Kvalitní vzdělání*. Online. Dostupné z: <https://www.spolecenskaodpovednost.cz/sdg/kvalitni-vzdelani/>
- **Informační stránka k SDG 4 vysvětluje, čeho se cíl týká, poskytuje podklady pro vyučující a tipy, kde hledat další informace:** ADRA, [nedatováno]. CÍL 4: KVALITNÍ VZDĚLÁNÍ. *adra.cz*. Online. Dostupné z: <https://adra.cz/jak-pomahame/vzdelavani/vzdelavani-v-cesku/vzdelavani-v-cesku/cile-udrzitelneho-rozvoje/cil-4-kvalitni-vzdelani/>
- **Informační stránka OSN prezentuje aktuální údaje a zprávy v oblasti SDG 4 (dostupné v angličtině):** UNITED NATIONS, [nedatováno]. Goal 4: Quality education. *www.un.org*. Online. Dostupné z: <https://www.un.org/sustainabledevelopment/education/>

Odkazy na semináře, webináře a další vzdělávací akce

Svět v souvislostech na 1. stupni ZŠ aneb čtenářská gramotnost v globálním vzdělávání

Termín: dle dohody/ objednávky

Vhodné pro: vyučující na 1. stupni ZŠ

Poskytovatel: ARPOK

Délka trvání: 6 hodin

Cena: 1500 Kč/hodina (cena zahrnuje lektorné a materiály pro účastníky), úhrada cestovného je dle domluvy dle vzdálenosti školy. Semináře lze uhradit ze šablon.

Seminář je zaměřen na zařazení globálních témat (odpovědná spotřeby, jinakosti, migrace, ochrany životního prostředí) do různých předmětů na 1. stupni ZŠ a na rozvoj čtenářské gramotnosti. Čtenářská gramotnost je rozvíjena prostřednictvím vybraných globálních témat a pomocí konkrétních beletristických knih pro děti 1. stupně základních škol.

Účastníci získají:

- tištěný metodický materiál Učíme v souvislostech na 1. stupni základních škol,
- inspiraci jednoduchých a srozumitelných aktivit do výuky,
- praktické podněty od dalších kolegů,
- osvědčení o účasti.

Místo: interiér školy

Odkaz: [Seminář: Svět v souvislostech na 1. stupni ZŠ aneb čtenářská gramotnost v globálním vzdělávání](#)

SDG 5: Rovnost mužů a žen

Dříve měly dívky v některých částech světa méně možností chodit do školy než chlapci, dnes se to na mnoha místech zlepšilo. Přesto ženy často nemají stejné pracovní příležitosti a méně se podílejí na rozhodování ve společnosti. Je třeba, aby ženy a dívky měly stejná práva, byly v bezpečí, jejich práce byla uznávána a mohly se zapojit do života společnosti stejně jako muži.

Odkazy na vzdělávací a informační materiály

Metodický list Lekce intimní části těla

Vhodné pro: 1. stupeň ZŠ

Poskytovatel: Konsent, z. s.

Lekce Intimní části těla vede žáky a žákyňe k uvědomění, že lidská těla jsou rozmanitá. Přináší znalost anatomických názvů intimních míst a seznamuje se základy hygieny a péče o ně. Předává informace o tom, že na intimní místa nemá kdokoli právo sahat, pokud k tomu není specifický důvod (např. vyšetření u lékařky či lékaře), seznamuje žactvo s konceptem souhlasu a s tím, že je v pořádku dotýkat se svého těla, doteky na intimních místech ale je nutno dělat v soukromí.

Odkaz: <https://actionnetwork.org/forms/konsent-lekce-intimni-casti-tela/>

Metodický list Lekce láska a přátelství

Vhodné pro: 1. stupeň ZŠ

Poskytovatel: Konsent, z. s.

Lekce představuje zamilovanost a různé typy lásky včetně té kamarádké. Ukazuje, jak můžeme mít druhé rádi/y, a jakými různorodými způsoby lze tyto city vyjadřovat. Zaměřuje se také na to, jak se vypořádat s žárlivostí či odmítnutím.

Odkaz: <https://actionnetwork.org/forms/konsent-lekce-laska-a-pratelstvi/>

Příručka: Kdo jsou incelové a proč nás to má zajímat?

Vhodné pro: vyučující 1. stupně ZŠ, 2. stupně ZŠ a SŠ

Poskytovatel: Konsent, z. s.

„Kdo jsou incelové a proč nás to má zajímat?“, příručka určená rodičům, vyučujícím a dalším dospělým, kteří provázejí mladé lidi ve věku, kdy se formuje jejich identita. Už i děti na prvním stupni používají výrazy jako „sigma“, „alfasamec“ nebo mluví o „incelech“ – valí se to na ně z TikToku a YouTube. Tahle slova nejsou neškodná. Jsou součástí tzv. manoféry – online prostředí, kde se šíří nenávist vůči ženám, extrémní názory, výzvy k násilí a zkreslené představy o vztazích.

U zranitelných chlapců může mít propadnutí hnutí incel dopady na duševní zdraví, vztah k sobě i k ostatním a ohrožit schopnost vytvářet respektující vztahy. Příručka nabízí přehledné vysvětlení, popisuje proces indoktrinace myšlenkami hnutí incel a poskytuje konkrétní rady, jak reagovat.

Odkaz: [Konsent: příručka Kdo jsou incelové a proč nás to má zajímat? – Action Network](#)

Odkazy na videa a filmy pro žáky

Cíl 5: Rovnost mužů a žen

Vhodné pro: 1. stupeň ZŠ

Poskytovatel: ADRA

Délka: 00:59 min.

Co to znamená rovnost mužů a žen? Jaké je postavení žen ve světě? Jak lze o rovnost usilovat? Krátké informační video z dílny ADRA, o. p. s., představuje 5. cíl udržitelného rozvoje pro děti.

Odkaz: [Cíl 5: Rovnost mužů a žen \(SDG5\)](#)

Námět do výuky: Máma vaří, táta vrtá... Proč to nemusí být nutně takhle?

Vhodné pro: 1. stupeň ZŠ

Poskytovatel: ČT edu

Délka: videa v délce 1:18 min. – 6:56 min.

Svět byl dlouho zařízený tak, že muž rodinu živil a žena o ni pečovala. Ale to už dávno neplatí, ženy ostatně za svá práva, aby se mohly aktivně účastnit veřejného života, dost bojovaly. Víte, jaké události nám připomíná Mezinárodní den žen? Některé stereotypy jsou ale v naší společnosti stále zakořeněné. Víte, co je to stereotyp? Vysvětlíme. A až vám někdo bude tvrdit, že něco je holčičí a něco klukčích zábava, sport anebo koníček, nenechte se odradit a klidně se mu věnujte. To samé platí pro výběr vašeho budoucího povolání.

Námět do výuky obsahuje videa a pracovní listy.

Odkaz: [Máma vaří, táta vrtá... Proč to nemusí být nutně takhle? – ČT edu](#)

Odkazy na zdroje informací pro učitele

- **Plné znění SDG 5:** ORGANIZACE SPOJENÝCH NÁRODŮ, 2015. SDG 5: Dosáhnout genderové rovnosti a posílit postavení všech žen a dívek. *Informační centrum OSN v Praze*. Online. Dostupné z: <https://osn.cz/osn/hlavni-temata/cile-udrzitelneho-rozvoje-sdgs/rovnost-muzu-a-zen/>
- **Inspirace z Česka a zahraničí a aktuality na téma SDG 5:** ASOCIACE SPOLEČENSKÉ ODPOVĚDNOSTI, [nedatováno]. SDG 5: Rovnost mužů a žen. Online. Dostupné z: <https://www.spolecenskaodpovednost.cz/sdg/rovnost-muzu-a-zen/>
- **Informační stránka k SDG 5 vysvětluje, čeho se cíl týká, poskytuje podklady pro vyučující a tipy, kde hledat další informace:** ADRA, [nedatováno]. CÍL 5: ROVNOST MUŽŮ A ŽEN. *adra.cz*. Online. Dostupné z: <https://adra.cz/jak-pomahame/vzdelavani/vzdelavani-v-cesku/vzdelavani-v-cesku/cile-udrzitelneho-rozvoje/cil-5-rovnost-muzu-a-zen/>
- **Informační stránka OSN prezentuje aktuální údaje a zprávy v oblasti SDG 5 (dostupné v angličtině):** UNITED NATIONS, [nedatováno]. Goal 5: Achieve gender equality and empower all women and girls. *www.un.org*. Online. Dostupné z: <https://www.un.org/sustainabledevelopment/gender-equality/>

- KÜTT, Rina a Ülle-Marike PAPP, 2022. *Genderově citlivé vzdělávání pro vyučující 1. stupně základních škol. Samostudium v 16 modulech*. Talinn, Steigen, Brno: Fair Play at Schools. Dostupné z: <https://6d77a323ea.clvaw-cdnwnd.com/50d2286a49b6846c801b72a1cf7189d4/200001083-7990f79911/GENDEROV%C4%9A%20CITLIV%C3%89%20VZD%C4%9AL%C3%81V%C3%81N%C3%8D%201.%20stup.%20Z%C5%A0%20-%20Gender%20NORA.pdf?ph=6d77a323ea>
- NOVÁKOVÁ, Alice; Dagmar MATULÍKOVÁ a Tamara JAČISKO NASRI, 2023. *Genderově senzitivní vzdělávání a motivace dívek ve STEM oborech*. Online. Plzeň: Girls' Labs: Motivační STEM programy pro středoškolačky koordinováno Nové technologie – výzkumné centrum Západočeské univerzity v Plzni. Dostupné z: <https://6d77a323ea.clvaw-cdnwnd.com/50d2286a49b6846c801b72a1cf7189d4/200001860-eba3beba3d/805000-2-Genderove-senzitivni-vzdelavani-a-motivace-divek-ve-STEM-oborech-Prirucka-pro-ucitele-a-ucitelky-KA1-1.pdf?ph=6d77a323ea>
- JAČISKO NASRI, Tamara a Dagmar MATULÍKOVÁ, 2024. *Metodika k genderově senzitivní komunikaci*. Online. 2024. Plzeň: Nové technologie Výzkumné centrum Západočeské univerzity v Plzni. Dostupné z: <https://6d77a323ea.clvaw-cdnwnd.com/50d2286a49b6846c801b72a1cf7189d4/200001861-49d6d49d70/805000-3-Metodicky-dokument-k-genderove-senzitivni-komunikaci-KA5-1.pdf?ph=6d77a323ea>

SDG 6: Pitná voda, kanalizace

Mnoho lidí na světě stále nemá čistou pitnou vodu, fungující kanalizaci ani bezpečné toalety. Kvůli špinavé vodě a špatné hygieně onemocní a umírají hlavně malé děti. Voda je také důležitá pro výrobu elektřiny a pěstování potravin. Každý by měl mít přístup k nezávadné vodě, nesmí se znečišťovat, musí se s ní zacházet šetrně a neplýtvat.

Programy, projekty, exkurze a další vzdělávací aktivity

Mezinárodní soutěž *Dunajský umělec*

Vhodné pro:

6–11 let
12–18 let

Poskytovatel:

Dunajský umělec je mezinárodní soutěž organizovaná ve spolupráci Global Water Partnership Central and Eastern Europe (GWP CEE) a s International Commission for the Protection of the Danube River (ICPDR).

Pořadatelem národního kola soutěže je Sdružení mladých ochránců přírody Českého svazu ochránců přírody.

Délka trvání: 2 a více vyučovacích hodin, dle vlastního uvážení

Cena: zdarma

Soutěž žáky, studenty či členy oddílů nebo jiných volnočasových aktivit motivuje k bližšímu poznání jejich místního vodního toku a jeho okolí. Účastníci mají za úkol vytvořit v jeho bezprostřední blízkosti nápadité umělecké dílo, fotografii nebo krátké video. Dunajský umělec představuje nejen vodní tok jako takový, ale poukazuje i na jeho skutečnou podstatu, význam a hodnotu, a upozorňuje na smysl ochrany životního prostředí.

Soutěžící se mohou zúčastnit jednotlivě nebo jako skupina i jako celá třída. Soutěž probíhá na dvou úrovních – národní a mezinárodní, přičemž vítězové národních kol z každé kategorie budou hodnoceni v mezinárodním kole.

Odkaz: <https://mopici.cz/dunajsky-umelec/>

EVP Voda nad zlato (1. ročník)

Vhodné pro: 1. ročník ZŠ

Poskytovatel: Ekocentrum Koniklec

Délka trvání: 2 vyučovací hodiny

Cena: 70 Kč / osoba

Žáci zjistí, odkud se bere voda ve vodovodním kohoutku, jak a proč šetřit pitnou vodou a využívat dešťovou vodu v domácnosti.

Programem provází panenka Dešťovka a panáček Kohoutek. Školáci sami pocítí potřebu vody, když si budou hrát na uvaďající květiny. Poté si vyzkoušejí na modelu krajiny, jak koluje voda v přírodě. Pochopí rovněž, odkud se bere pitná voda v našich kohoutcích. Sami si zkusí, jaké je to podílet se na čištění vody. V návaznosti na úpravu vody na pitnou si děti ujasní, jak je možné pitnou vodou šetřit a na co všechno je možné používat místo ní vodu dešťovou.

Místo: interiér školy

Odkaz: [Vnitřní EVP programy pro 1. stupeň základních škol Praha – Ekocentrum Koniklec](#)

EVP Voda nad zlato (2.–5. ročník)

Vhodné pro: 2.–5. ročník

Poskytovatel: Ekocentrum Koniklec

Délka trvání: 2–3 vyučovací hodiny

Cena: 70–80 Kč / osoba

Žáci zjistí, odkud se bere voda ve vodovodním kohoutku, jak a proč šetřit pitnou vodou a využívat dešťovou vodu v domácnosti.

Žáci si zkusí přivolat déšť jako indiáni a pak se společně s lektorem zamýšlejí, proč je voda tak důležitá pro nás a pro všechny živé organismy. V roli kapek vody prožijí koloběh vody na Zemi a seznámí se tak s tajemstvím přeměny jejích skupenství. Koloběh vody si poté žáci vyzkoušejí na modelu krajiny. 4. a 5. ročníky navíc rozliší velký a malý koloběh vody a dozvědí se, jak to je s koloběhem vody v ČR. Následně mají žáci prostor sami ve skupinách vymýšlet, jak se dá doma šetřit vodou a kdy se dá pitná voda nahradit vodou dešťovou. U tříhodinové verze se budeme podrobněji zabývat získáváním pitné vody a hospodařením s ní doma a ve škole.

Odkaz: [Vnitřní EVP programy pro 1. stupeň základních škol Praha – Ekocentrum Koniklec](#)

Odkazy na vzdělávací a informační materiály

Metodický list k lekci Hygiena (z publikace Učíme v souvislostech na 1. stupni ZŠ)

Vhodné pro: 1. stupeň ZŠ	Poskytovatel: ARPOK
Publikace <i>Učíme v souvislostech na 1. stupni základních škol</i> propojuje globální vzdělávání (GV), čtenářskou gramotnost, kritické myšlení s předměty na 1. stupni základní školy. Metodická příručka nabízí 19 plně funkčních lekcí do konkrétních předmětů, včetně lekcí na téma zdraví. V lekci <i>Hygiena</i> žáci vyjmenují činnosti, které patří k denní hygieně. Zjistí, kolik vody spotřebují na svoji hygienu a seznámí se s významem toalet pro předcházení nemocem (str. 12). V lekci <i>Zdravá mysl</i> si uvědomí, že zdraví není jen tělesné, ale i duševní a zahrnuje v sobě složku sociální a duchovní. Na příkladu předávání moudrosti v různých systémech zdravotních cvičení, která pocházejí z odlišných světadílů, porozumí faktu, že svět je propojený (17).	
Odkaz: Učíme v souvislostech na 1. stupni ZŠ – ESHOP ARPOK	

Metodické pokyny k Audiovizuální lekci Voda kolem nás

Vhodné pro: 1.–3. ročník ZŠ	Poskytovatel: JSNŠ – Člověk v tísni
Audiovizuální výuková lekce o vodě. Žáci se hravou formou seznámí s tématem nedostatku vody a její nerovnoměrné dostupnosti ve světě. Zhlédnou animovaný film o žirafě, které mocný samovládce odpojí vodu a ona poté musí hledat nový domov. Žáci se zamýšlejí nad tím, jaké důsledky by pro ně samotné mělo, kdyby se ocitli bez vody. Cílem aktivity je podpořit u žáků porozumění hodnotě vody a přemýšlení nad možnostmi jejího šetření v každodenním životě.	
Odkaz: Voda kolem nás – Učím o klimatu	

Výukové materiály programu Vodní strážci

Vhodné pro: 1. stupeň ZŠ	Poskytovatel: Pražské vodovody a kanalizace
Využijte výukové materiály připravené v rámci programu Vodní strážci. Najdete zde 14 pracovních listů na témata jako vodní stopa, pravidla hygieny nebo odvádění odpadních vod, dále informační brožurku pro mladé publikum, omalovánky, pexeso i komiks.	
Odkaz: Výukové materiály Vodní strážci	

Odkazy na videa a filmy pro žáky

Cíl 6: Pitná voda

Vhodné pro: 1. stupeň ZŠ

Poskytovatel: ADRA

Délka: 01:06 min.

Kolik lidí na světě nemá přístup k pitné vodě? Jak zacházet s vodou, aby jí byl dostatek pro všechny? Krátké informační video z dílny ADRA, o. p. s., představuje 6. cíl udržitelného rozvoje pro děti.

Odkaz: [Cíl 6: Pitná voda \(SDG6\)](#)

Lidé a voda: Cesta vody do našich domovů (Námět do výuky ČT edu)

Vhodné pro: 1. stupeň ZŠ

Poskytovatel: ČT edu

Délka: 4 videa v délce 2:54–08:31 min.

Odkud se bere voda, která nám doma teče z kohoutku? Co všechno se s ní musí stát, že si ji napustíme do sklenice nebo do vany? Pojďte se s námi podívat, co se děje v úpravárnách vody. A kam ta voda z našich domácností potom odtéká? Jak se voda čistí a jak se odpadní vody řešily před vznikem kanalizačních systémů? Proč středověká města páchla?

Odkaz: [Lidé a voda: Cesta vody do našich domovů a zpět – ČT edu](#)

Odkazy na zdroje informací pro učitele

- **Plné znění SDG 6:** ORGANIZACE SPOJENÝCH NÁRODŮ, 2015. SDG 6: Zajistit všem dostupnost vody a sanitačních zařízení a udržitelné hospodaření s nimi. *Informační centrum OSN v Praze*. Online. Dostupné z: <https://osn.cz/osn/hlavni-temata/cile-udrzitelneho-rozvoje-sdgs/pitna-voda-kanalizace/>
- **Inspirace z Česka a zahraničí a aktuality na téma SDG 6:** ASOCIACE SPOLEČENSKÉ ODPOVĚDNOSTI, [nedatováno]. *SDG 6: Pitná voda a kanalizace*. Online. Dostupné z: <https://www.spolecenskaodpovednost.cz/sdg/pitna-voda-kanalizace/>
- **Informační stránka k SDG 6 vysvětluje, čeho se cíl týká, poskytuje podklady pro vyučující a tipy, kde hledat další informace:** ADRA, [nedatováno]. CÍL 6: PITNÁ VODA, KANALIZACE. *adra.cz*. Online. Dostupné z: <https://adra.cz/jak-pomahame/vzdelavani/vzdelavani-v-cesku/vzdelavani-v-cesku/cile-udrzitelneho-rozvoje/cil-6-pitna-voda/>
- **Informační stránka OSN prezentuje aktuální údaje a zprávy v oblasti SDG 6 (dostupné v angličtině):** UNITED NATIONS, [nedatováno]. Goal 6: Ensure access to water and sanitation for all. *www.un.org*. Online. Dostupné z: <https://www.un.org/sustainabledevelopment/water-and-sanitation/>
- Příručky Hnutí Brontosaurus:
 - **Péče o studánky:** JEŘÁBEK, Pavel a Eva PILVEINOVÁ, [nedatováno]. *Péče o studánky*. Online. Hnutí Brontosaurus. Dostupné z: [Péče o studánky](#)

- **O vodě a podpoře přirozených funkcí v krajině:** KABELKA, Richard, 2024. Voda a podpora přirozených funkcí v krajině. Online. Hnutí Brontosaurus. Dostupné z: [Voda a podpora přirozených funkcí v krajině](#)

SDG 7: Dostupné a čisté energie

Lidé v mnoha zemích nemají doma elektřinu. Výroba energie navíc často znečišťuje ovzduší a přispívá ke změně klimatu. Existují ale i čisté a nevyčerpatelné zdroje, jako je slunce nebo vítr, které lze využívat. Každý by tak mohl mít přístup k bezpečné energii. Státy by měly více využívat obnovitelné zdroje a lidé by neměli energií zbytečně plýtvat.

Programy, projekty, exkurze a další vzdělávací aktivity

Workshop Kájův kufřík plný energie (Energetická gramotnost)

Vhodné pro: 2.–3. třída

Poskytovatel: Fakulta elektrotechnická ČVUT v Praze a České sdružení regulovaných elektroenergetických společností

Délka trvání: 2×45 min.

Cena: zdarma

Workshop se věnuje těmto bodům:

- Energie je všude kolem nás (i v nás)
- Formy energie
- Odkud se bere elektřina
- Proč šetřit energií

Místo: interiér školy, kde lze přizpůsobit židle do tvaru „U“.

Odkaz: [Energetická gramotnost](#)

Workshop Energetická základna (Energetická gramotnost)

Vhodné pro: 4.–5. třída

Poskytovatel: Fakulta elektrotechnická ČVUT v Praze a České sdružení regulovaných elektroenergetických společností

Délka trvání: 2×45 min.

Cena: zdarma

Workshop se věnuje těmto bodům:

- Energií si musíme vážit
- Jeden zdroj energie nestačí
- Každý zdroj elektřiny má své výhody/nevýhody

- Energetický mix

Místo: interiér školy, kde je možnost dát lavice k sobě a využít projektor

Odkaz: [Energetická gramotnost](#)

Virtuálně v elektrárně pro školy

Vhodné pro: 1. stupeň ZŠ

Poskytovatel: Svět energie – ČEZ, a. s.

Délka trvání: 45 min.

Cena: zdarma

Vezměte třídu na online výlet do elektráren. Program představí základní principy výroby elektrické energie, cestu energie z elektrárny až do zásuvky a také to, jak funguje elektřina u vás doma. Pomocí aplikací, modelů, videí a fotografií navštívíte elektrárnu, rozvodnu nebo další místa distribuční soustavy. Zaměříte se také na využití energie v domácnostech. Během hodiny můžete klást doplňující otázky, na které vám průvodci nebo jejich hosté rádi odpoví. Na závěr čeká žáky soutěž.

Program nabízí tyto typy prohlídek:

- Dlouhé stráně
- Distribuce elektřiny
- Temelín
- Dukovany
- Obnovitelné zdroje energie

Místo: online

Odkaz: [Pro školy | Svět Energie](#)

Odkazy na vzdělávací a informační materiály

Námět do výuky pro 1. stupeň ZŠ: Nahradí obnovitelné zdroje uhlí?

Vhodné pro: 1. stupeň ZŠ

Poskytovatel: ČT edu

Jak bojovat s Uhelnicí Čadivou, když pro samý kouř není vidět na krok? Princezna Prga si poradila. Smradlavý kouř rozfoukala vrtulemi, které zároveň vyrábějí elektřinu z energie větru. Podobně, beze smradu, funguje i výroba energie ze slunečního záření. I tyto způsoby však mají své odpůrce. Když si stáhneš náš pracovní list, zjistíš, čím argumentují, a také si uděláš přehled o tom, co všechno vlastně u vás doma běží na elektřinu.

Odkaz: [Vítr, voda, slunce: Nahradí obnovitelné zdroje uhlí? – ČT edu](#)

Odkazy na videa a/či filmy pro žáky

Cíl 7: Dostupné a čisté energie

Vhodné pro: 1. stupeň ZŠ

Poskytovatel: ADRA

Délka: 01:15 min.

Jak zajistit přístup k udržitelným zdrojům energie pro všechny? Krátké informační video z dílny ADRA, o. p. s., představuje 6. cíl udržitelného rozvoje pro děti.

Odkaz: [Cíl 7: Dostupné a čisté energie \(SDG7\)](#)

Odkazy na zdroje informací pro učitele

- **Plné znění SDG 7:** ORGANIZACE SPOJENÝCH NÁRODŮ, 2015. SDG 7: Zajistit přístup k cenově dostupným, spolehlivým, udržitelným a moderním zdrojům energie pro všechny. *Informační centrum OSN v Praze*. Online. Dostupné z: <https://osn.cz/osn/hlavni-temata/cile-udrzitelneho-rozvoje-sdgs/dostupne-a-ciste-energie/>
- **Inspirace z Česka a zahraničí a aktuality na téma SDG 7:** ASOCIACE SPOLEČENSKÉ ODPOVĚDNOSTI, [nedatováno]. *SDG 7: Dostupné a čisté energie*. Online. Dostupné z: <https://www.spolecenskaodpovednost.cz/sdg/dostupne-a-ciste-energie/>
- **Informační stránka k SDG 7 vysvětluje, čeho se cíl týká, poskytuje podklady pro vyučující a tipy, kde hledat další informace:** ADRA, [nedatováno]. CÍL 7: DOSTUPNÉ A ČISTÉ ENERGIE. *adra.cz*. Online. Dostupné z: <https://adra.cz/jak-pomahame/vzdelavani/vzdelavani-v-cesku/vzdelavani-v-cesku/cile-udrzitelneho-rozvoje/cil-7-dostupne-a-ciste-energie/>
- **Informační stránka OSN prezentuje aktuální údaje a zprávy v oblasti SDG 7 (dostupné v angličtině):** UNITED NATIONS, [nedatováno]. Goal 7: Ensure access to affordable, reliable, sustainable and modern energy. *www.un.org*. Online. Dostupné z: <https://www.un.org/sustainabledevelopment/energy/>

SDG 8: Důstojná práce a ekonomický růst

Na světě je mnoho lidí bez práce a hodně z nich jsou mladí. Spousta lidí sice pracuje, ale vydělávají tak málo, že stejně žijí v chudobě. Práce je přitom důležitá, protože pomáhá lidem zajistit jídlo, bydlení i vzdělání. Je třeba vytvářet bezpečná a zajímavá pracovní místa pro všechny, muže a ženy bez ohledu na věk, i pro lidi s postižením, neničit při vydělávání peněz přírodu a zajistit, aby nemusely pracovat děti.

Programy, projekty, exkurze a další vzdělávací aktivity

Expozice Návštěvníckého centra ČNB v Praze

Vhodné pro: 1. stupeň ZŠ

Poskytovatel: Návštěvnícké centrum České národní banky

Délka trvání:

Cena: zdarma

Lidé a peníze: komentovaná prohlídka v délce 75 minut

Za měnou: komentovaná prohlídka v délce 90 minut

Expozice Lidé a peníze v Praze: Zatoužili jste se někdy podívat do opravdového trezoru? Teď máte příležitost. Právě v původním trezoru Živnostenské banky, dnes České národní banky, se nachází expozice Lidé a peníze. Dozvíte se zde vše o české a československé měnové historii a centrálním bankovníctví v mezinárodním kontextu. V expozici vás čeká unikátní vysokohmotnostní zlatá mince o nominální hodnotě 100 000 000 Kč! Tuto minci, která je největší zlatou mincí v Evropě a druhou největší na světě, vydala Česká národní banka v roce 2019 k příležitosti 100. výročí vzniku československé měny. Komentovanou prohlídku je potřebné si předem rezervovat.

Expozice Za měnou: Česká národní banka je svojí podstatou jedinečná a nenahraditelná. Expozice vás nejen vezme na cestu za naší měnou, ale i vám poodhalí, co vše se skrývá za ní a za zdánlivě neproniknutelnými pojmy, které jsou s ní spojeny.

Pojďte se k nám dozvědět, co vše Česká národní banka dělá, aby v naší zemi dosáhla cenové a finanční stability a zajistila plynulost peněžního oběhu. Poznáte, kdo, proč a jak rozhoduje o nastavení a nástrojích měnové politiky, finanční stability nebo dohledu nad finančním trhem. Uvidíte ale také, že naše centrální banka působí nejen doma, ale je aktivní také ve světě.

Všechny její činnosti se vám srozumitelně a interaktivně představí v jednotlivých tematických celcích. Hlavně ale zjistíte, že za Českou národní bankou a naší měnou se, aniž bychom to vnímali, skrývá život každého z nás. Komentovanou prohlídku je potřebné si předem rezervovat.

Místo: Návštěvnické centrum ČNB, Na Příkopě 28, 115 03 Praha 1

Odkazy:

[Expozice Lidé a peníze v Praze – Návštěvnické centrum ČNB](#)

[Expozice Za měnou v Praze – Návštěvnické centrum ČNB](#)

Kampaň Fairtradové školy

Vhodné pro: 1. stupeň ZŠ

Poskytovatel: Fairtrade Česko a Slovensko

Délka trvání: individuální a závisí na tom, jak rychle se škole podaří naplnit stanovená kritéria kampaně pro získání oficiálního titulu

Cena: zdarma

Cílem kampaně je podporovat pěstitele v zemích Asie, Afriky a Latinské Ameriky jak podporou prodejů fairtradových výrobků, tak zvyšováním povědomí o situaci pěstitelů kávy, kakaa nebo banánů a dopadech systému Fairtrade na jejich životy. Pokud chcete získat oficiální titul Fairtradová škola, musíte naplnit všech 5 kritérií, které jsou zárukou toho, že ve své škole dostatečně podporujete fair trade a tím i pěstitele ve světě:

- **Řídící skupina:** Na škole je založena řídicí skupina, která má nejméně pět členů. Alespoň polovinu tvoří žáci nebo studenti, členem řídicí skupiny musí být zaměstnanec/zaměstnankyně školy.
- **Oficiální podpora fair trade:** Vedení školy schválí dokument, ve kterém deklaruje podporu fair trade. Škola poskytne na svých webových stránkách prostor pro informace o fair trade a aktivitách řídicí skupiny.
- **Globální rozvojové vzdělávání:** Základní a střední školy zařazují do výuky i života školy globální rozvojové vzdělávání.
- **Podpora spotřeby fair trade produktů:** Škola se v dokumentu na podporu fair trade zavazuje ke konkrétnímu způsobu podpory spotřeby fair trade produktů.
- **Práce s veřejností:** Škola uspořádá alespoň jednou ročně osvětovou akci na podporu fair trade pro širší veřejnost.

Odkaz: [Kritéria školy – Fairtradová města a školy](#)

Certifikace Podnikavá škola

Vhodné pro: 1. stupeň ZŠ	Poskytovatel: Asociace podnikavé Česko a Lipka – školské zařízení pro environmentální vzdělávání
Délka trvání: individuální a závisí na tom, jak rychle se škole podaří projít procesem certifikace	Cena: pražské školy mohou využít podporu k certifikace z iDZ Praha. Více informací ZDE .
Certifikace Podnikavá škola je určena základním a středním školám v České, které chtějí systematicky rozvíjet u svých žáků klíčovou kompetenci k podnikavosti, jež zahrnuje iniciativu, kreativitu, kritické myšlení či schopnost využívat příležitosti. Tyto dovednosti pomáhají připravit žáky na budoucnost plnou změn a nových výzev. Proces certifikace umožňuje školám jednoduše začlenit aktivity na rozvoj výchovy k podnikavosti a kompetenční pojetí nových Rámcových vzdělávacích programů do každodenní praxe. Škola získává přímou metodickou podporu formou konzultací či workshopů pro sborovnu a vedení školy. Získání certifikátu Podnikavá škola je uznáním těch škol, které aktivně podporují výchovu k podnikavosti napříč výukou a věnují se rozvoji podnikavého myšlení u svých žáků i učitelů. Tyto školy se zároveň stávají součástí sítě Podnikavých škol v České republice, čímž získávají přístup ke sdílení dobré praxe a dalšímu metodickému rozvoji.	
Odkaz: Certifikace Podnikavá škola	

Odkazy na vzdělávací a informační materiály

Platforma Skoala	
Vhodné pro: 1. stupeň ZŠ	Poskytovatel: Nadace České spořitelny
Platforma Skoala přináší přehledné a intuitivní prostředí pro výuku složitějších témat finančního vzdělávání. Nabízí průběžně aktualizovaný obsah, tvořený v souladu s rámcovým vzdělávacím programem. Najdete v ní tematické metodiky zahrnující připravené prezentace a interaktivní prvky, edukativní videa i vzdělávací hry.	
Odkaz: Skoala	

Metodické materiály pro výuku finanční gramotnosti žáků 1. stupně ZŠ

Vhodné pro: 1. stupeň ZŠ

Autorky: Marcela Budná a Vladimíra Petrášková, vydala Pedagogická fakulta Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích

Publikace se zabývá jak významem finančního vzdělávání pro běžný život, tak i aplikováním výukových strategií, jež pomáhají rozvíjet finanční gramotnosti dětí na prvním stupni základních škol. První část objasňuje pojmy spojené s finanční gramotností, cíle vzdělávání a přínos získaných kompetencí a strategie výuky dle Standardů finanční gramotnosti v rámci prvního stupně základního vzdělání v České republice. Druhá část se zabývá konkrétními úkoly, jež u žáků přispívají k rozvoji a zvýšení finanční gramotnosti, přičemž tyto vzorové úlohy lze v různých obměnách využít v rámci běžné výuky v souladu s Rámcovým vzdělávacím programem.

Odkaz: [Metodické materiály pro výuku finanční gramotnosti žáků 1. stupně ZŠ](#)

Metodické listy k lekcím *Krtkovy nové kalhotky* a *Cena* (Učíme v souvislostech na 1. stupni ZŠ)

Vhodné pro: 1. stupeň ZŠ

Poskytovatel: ARPOK

Publikace *Učíme v souvislostech na 1. stupni základních škol* propojuje globální vzdělávání (GV), čtenářskou gramotnost, kritické myšlení s předměty na 1. stupni základní školy. Metodická příručka nabízí 19 plně funkčních lekcí do konkrétních předmětů, včetně lekcí na téma zdraví.

V lekci *Krtkovy nové kalhotky* (str. 38) žáci za pomoci práce s mapou a simulační hry zjistí, že věci, které běžně používají, pocházejí z různých částí světa. Lekce je zpracována na motivy pohádky *Jak krték ke kalhotkám přišel*.

Lekce *Cena* (str. 83) je čtenářskou lekcí. V první kapitole knihy Moucha od Daisy Mrázkové poznáváme děvčátko, které se jmenuje Helenka. Ráda by získala nové botičky pro panenku. Dědeček s ní „možná“ botičky půjde koupit. Helenčina kamarádka moucha Rudolfína nabádá dívku, aby své panence botičky raději vyrobila sama. Botičky vlastnoručně ušité totiž mají větší cenu.

Odkaz: [Učíme v souvislostech na 1. stupni ZŠ – ESHOP ARPOK](#)

Odkazy na videa a filmy pro žáky

Cíl 8: Důstojná práce a ekonomický růst

Vhodné pro: 1. stupeň ZŠ

Poskytovatel: ADRA

Délka: 01:05 min.

Co je to důstojná práce? Krátké informační video z dílny ADRA, o. p. s., představuje 8. cíl udržitelného rozvoje pro děti.

Odkaz: [Cíl 8: Důstojná práce a ekonomický růst](#)

Odkazy na zdroje informací pro učitele

- **Plné znění SDG 8:** ORGANIZACE SPOJENÝCH NÁRODŮ, 2015. SDG 8: Podporovat trvalý, inkluzivní a udržitelný hospodářský růst, plnou a produktivní zaměstnanost a důstojnou práci pro všechny. *Informační centrum OSN v Praze*. Online. Dostupné z: <https://osn.cz/osn/hlavni-temata/cile-udrzitelneho-rozvoje-sdgs/dustojna-prace-a-ekonomicky-rust/>
- **Inspirace z Česka a zahraničí a aktuality na téma SDG 8:** ASOCIACE SPOLEČENSKÉ ODPOVĚDNOSTI, [nedatováno]. *SDG 8: Důstojná práce a ekonomický růst*. Online. Dostupné z: <https://www.spolecenskaodpovednost.cz/sdg/dustojna-prace-a-ekonomicky-rust/>
- **Informační stránka k SDG 8 vysvětluje, čeho se cíl týká, poskytuje podklady pro vyučující a tipy, kde hledat další informace:** ADRA, [nedatováno]. **CÍL 8: DŮSTOJNÁ PRÁCE A EKONOMICKÝ RŮST**. *adra.cz*. Online. Dostupné z: <https://adra.cz/jak-pomahame/vzdelavani/vzdelavani-v-cesku/vzdelavani-v-cesku/cile-udrzitelneho-rozvoje/cil-8-dustojna-prace-a-ekonomicky-rust/>
- **Informační stránka OSN prezentuje aktuální údaje a zprávy v oblasti SDG 8 (dostupné v angličtině):** UNITED NATIONS, [nedatováno]. **Goal 8: Promote inclusive and sustainable economic growth, employment and decent work for all**. *www.un.org*. Online. Dostupné z: <https://www.un.org/sustainabledevelopment/economic-growth/>

Odkazy na semináře, webináře a další vzdělávací akce

Konference Vzděláváním k udržitelné kariéře

Vhodné pro: Zájemce o kariérové poradenství

Poskytovatel: EKS, z. s.

Datum a délka trvání: 14. 4. 2026, 6 hod.

Cena: zdarma

Svět kolem nás se rychle proměňuje. Jak vést a inspirovat žáky a žákyně k volbě budoucí kariéry, která bude přínosná pro ně samotné, společnost i planetu? Právě na tuto otázku se

zaměří první česká konference Vzděláváním k udržitelné kariéře. Přihlašování je otevřeno do 17. 3. 2026.

Odkaz: [Konference Vzděláváním k udržitelné kariéře – EKS – kariérové poradenství](#)

SDG 9: Průmysl, inovace a infrastruktura

V mnoha chudších zemích lidé nemají spolehlivou elektrickou síť ani kvalitní silnice či technologie, což ztěžuje práci i podnikání. Firmy pak málo vyrábějí a lidé mají méně pracovních příležitostí. Rozvoj průmyslu a nových technologií přitom může vytvářet další pracovní místa. Cílem je podporovat malé podniky, rozvíjet výzkum, chránit přírodu a umožnit lidem přístup k internetu a moderním technologiím.

Odkazy na videa a filmy pro žáky

Cíl 9: Průmysl, inovace a infrastruktura		
Vhodné pro: 1. stupeň ZŠ	Poskytovatel: ADRA	Délka: 01:06 min.
Co je infrastruktura? Jak komplikuje lidem práci špatná infrastruktura nebo její nedostatek? Krátké informační video z dílny ADRA, o. p. s., představuje 9. cíl udržitelného rozvoje pro děti.		
Odkaz: Cíl 9: Průmysl, inovace a infrastruktura		

Odkazy na zdroje informací pro učitele

- **Plné znění SDG 9:** ORGANIZACE SPOJENÝCH NÁRODŮ, 2015. SDG 9: Vybudovat odolnou infrastrukturu, podporovat inkluzivní a udržitelnou industrializaci a inovace. *Informační centrum OSN v Praze*. Online. Dostupné z: <https://osn.cz/osn/hlavni-temata/cile-udrzitelneho-rozvoje-sdgs/prumysl-inovace-a-infrastruktura/>
- **Inspirace z Česka a zahraničí a aktuality na téma SDG 9:** ASOCIACE SPOLEČENSKÉ ODPOVĚDNOSTI, [nedatováno]. SDG 9: *Průmysl, inovace a infrastruktura*. Online. Dostupné z: <https://www.spolecenskaodpovednost.cz/sdg/prumysl-inovace-a-infrastruktura/>
- **Interaktivní expozice SDGs Future přibližuje, jak vědecký pokrok a inovace přispívají k naplňování 17 SDGs.** Na webové platformě expozice (odkaz níže) si můžete prohlédnout podrobné informace k jednotlivým cílům (stačí kliknout na jejich čísla) a objevit inovace v příslušných oblastech: <https://www.sdgfuture.com/cs/>
- **Informační stránka k SDG 9 vysvětluje, čeho se cíl týká, poskytuje podklady pro vyučující a tipy, kde hledat další informace:** ADRA, [nedatováno]. CÍL 9: PRŮMYSL, INOVACE A INFRASTRUKTURA. *adra.cz*. Online. Dostupné z:

<https://adra.cz/jak-pomahame/vzdelavani/vzdelavani-v-cesku/vzdelavani-v-cesku/cile-udrzitelneho-rozvoje/cil-9-prumysl-inovace-a-infrastruktura/>

- **Informační stránka OSN prezentuje aktuální údaje a zprávy v oblasti SDG 9 (dostupné v angličtině):** UNITED NATIONS, [nedatováno]. Goal 9: Build resilient infrastructure, promote sustainable industrialization and foster innovation. *www.un.org*. Online. Dostupné z: <https://www.un.org/sustainabledevelopment/infrastructure-industrialization/>

SDG 10: Méně nerovností

Ve světě jsou mezi lidmi velké rozdíly ve vydělaných penězích i v přístupu ke zdravotní péči. Děti z chudých rodin mají menší šanci vyrůst zdravé a ženy na venkově jsou více ohrožené při porodu než ženy ve městech. I když se situace postupně zlepšuje, nerovnosti stále přetrvávají. Je nezbytné pomáhat chudším lidem, chránit znevýhodněné skupiny a zajistit, aby měli všichni stejné šance.

Programy, projekty, exkurze a další vzdělávací aktivity

Jeden svět na školách – Tematický okruh Globální vzdělávání

Vhodné pro: 1. stupeň ZŠ

Poskytovatel: Člověk v tísni, o. p. s.

Jeden svět na školách (JSNS) je jedním ze vzdělávacích programů organizace [Člověk v tísni](#). Vyučujícím poskytuje atraktivní formou [audiovizuálních lekcí](#) dokumentární filmy a metodické materiály dostupné online, zdarma a legálně na tomto portálu. Stačí se jen [zaregistrovat](#).

Výukový plán Krok za krokem globálním vzděláváním obsahuje přes 50 audiovizuálních lekcí, kterými můžete u svých žáků podpořit myšlení v evropských a globálních souvislostech. Plán je rozdělený do 3 úrovní podle náročnosti témat a podle stupně školy:

1. Úvod do globálních témat. Klíčová témata pro ZŠ jsou chudoba, dětská práce, původní kultury a environmentální chování.
2. Rozvíjíme povědomí o globálních souvislostech. Klíčová témata pro ZŠ jsou chudoba a migrace.
3. Otevíráme náročnější globální témata a jdeme do hloubky. Klíčová témata pro ZŠ jsou dětská práce, spravedlivý obchod, chudoba, krizové oblasti, migrace.

Odkaz: [Lidská práva – Promítejte ve škole zdarma a legálně dokumentární filmy.](#)

Program Světová škola

Vhodné pro: 1. stupeň ZŠ

Poskytovatel: varianty – Člověk v tísni, ARPOK, ADRA

Délka trvání: individuální a závisí na tom, jak rychle se škole podaří splnit metodologii programu

Cena: zdarma

Oceněním Světová škola se v současné době pyšní 149 českých mateřských, základních a středních škol. Základní filozofie podporuje vzdělávání a přípravu žáků na reálný život v globalizovaném světě a opírá se o jednoduchou metodologii tří kroků: uč se – zjišťuj – jednej. Jednotlivé fáze jsou podrobněji zpracované v [Průvodci projektem Světová škola](#). Základem snahy o získání titulu jsou aktivní žáci podporovaní pedagogy.

Co zapojením do sítě Světových škol získáte?

- prestižní ocenění, které zaštiťuje Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, Ministerstvo zahraničních věcí ČR a OSN Česká republika,
- zdarma vzdělávací kurz pro učitele Světová akademie v rozsahu 36 hodin a další vzdělávací semináře,
- obsáhlou sadu lekcí, výukových materiálů a metodik k výuce o globálních tématech,
- metodickou podporu při zařazování průřezových témat do výuky,
- konzultace při začleňování témat globálního vzdělávání do Školního vzdělávacího programu,
- inspiraci pro strukturu plánování a sledování pokroku školy prostřednictvím evaluace učitelů a žáků,
- podporu soudržnosti komunity a aktivní občanství žáků,
- podporu pro systematickou spolupráci s externími partnery (např. charitativní organizace, knihovny, spolky atd.).

Odkaz: [O programu – Světová škola](#)

Odkazy na vzdělávací a informační materiály

Metodický list Jak se učí v Bangladéši

Vhodné pro: 3.–5. ročník

Poskytovatel: ADRA

Žáci se zamýšlí nad podobou a fungováním své školy a nad tím, co všechno jim pomáhá v učení. Různými formami (fotografie, video, hudba, typické jídlo, dětské hry, příběhy místních dětí) se seznamují s životem dětí a školní docházkou v Bangladéši. Hledají, co mají školy v Česku a Bangladéši společné a v čem se naopak liší.

Odkaz: [2. Jak se učí v Bangladéši](#)

Metodický list k lekcím *Kdo jsem?, Všichni jsme stejní a Domov* (Učíme v souvislostech na 1. stupni ZŠ)

Vhodné pro: 1. stupeň ZŠ

Poskytovatel: ARPOK

Publikace *Učíme v souvislostech na 1. stupni základních škol* propojuje globální vzdělávání (GV), čtenářskou gramotnost, kritické myšlení s předměty na 1. stupni základní školy. Metodická příručka nabízí 19 plně funkčních lekcí do konkrétních předmětů, včetně lekcí na téma zdraví.

Lekce *Kdo jsem?* (str. 44) umožňuje žákům zamyslet se, co je na nich jedinečného a podle čeho se můžeme na první pohled lišit a co máme společného. V rámci svého autoportréту si žáci všimnou detailů svého obličeje a rozvíjí smysl pro detail.

Lekce *Všichni jsme stejní* (str. 46) umožňuje žákům zamyslet se, co mají se spolužáky společného a co je odlišuje. Prozkoumají, co může podobnost a odlišnost přinášet do jejich života. Na příkladu konkrétního příběhu popíší, jak se může okolí stavět k odlišnostem a reagovat na ně.

Prostřednictvím dětské knihy „Cesta“ přináší lekce *Domov* (str. 61) žákům zamyšlení nad tím, co tvoří domov a co znamená domov opustit.

Odkaz: [Učíme v souvislostech na 1. stupni ZŠ – ESHOP ARPOK](#)

Odkazy na videa a filmy pro žáky

Cíl 10: Méně nerovností

Vhodné pro: 1. stupeň ZŠ

Poskytovatel: ADRA

Délka: 01:05 min.

V jakých oblastech se zhoršuje nerovnost ve světě? A kde se naopak situace lepší? Krátké informační video z dílny ADRA, o. p. s., představuje 10. cíl udržitelného rozvoje pro děti.

Odkaz: [Cíl 10: Méně nerovností](#)

Slovíčka: Diskriminace

Vhodné pro: 1. stupeň ZŠ

Poskytovatel: ČT edu

Délka: 02:12 min.

Další díl Slovíček vám prozradí, co je to diskriminace. Diskriminace znamená rozlišování. Je to různé chování k lidem ve stejné situaci na základě například jejich barvy pleti nebo věku. Dozvíte se, že diskriminace je to tehdy, když jsou takto rozlišení lidé podle věku, rasy nebo pohlaví znevýhodňováni oproti ostatním, bez ohledu na jejich schopnosti.

Odkaz: [Slovíčka: Diskriminace – ČT edu](#)

Odkazy na zdroje informací pro učitele

- **Plné znění SDG 10:** ORGANIZACE SPOJENÝCH NÁRODŮ, 2015. SDG 10: Snížit nerovnost uvnitř zemí i mezi nimi. *Informační centrum OSN v Praze*. Online. Dostupné z: <https://osn.cz/osn/hlavni-temata/cile-udrzitelneho-rozvoje-sdgs/mene-nerovnosti/>

- **Inspirace z Česka a zahraničí a aktuality na téma SDG 10: ASOCIACE SPOLEČENSKÉ ODPOVĚDNOSTI**, [nedatováno]. *SDG 10: Méně nerovností*. Online. Dostupné z: <https://www.spolecenskaodpovednost.cz/sdg/mene-nerovnosti/>
- **Informační stránka k SDG 10 vysvětluje, čeho se cíl týká, poskytuje podklady pro vyučující a tipy, kde hledat další informace**: ADRA, [nedatováno]. CÍL 10: MĚNĚ NEROVNOSTÍ. *adra.cz*. Online. Dostupné z: <https://adra.cz/jak-pomahame/vzdelavani/vzdelavani-v-cesku/vzdelavani-v-cesku/cile-udrzitelneho-rozvoje/cil-10-mene-nerovnosti/>
- **Informační stránka OSN prezentuje aktuální údaje a zprávy v oblasti SDG 10 (dostupné v angličtině)**: UNITED NATIONS, [nedatováno]. Goal 10: Reduce inequality within and among countries. *www.un.org*. Online. Dostupné z: <https://www.un.org/sustainabledevelopment/inequality/>

SDG 11: Udržitelná města a obce

Stále více lidí na světě žije ve městech. Města zabírají jen malou část Země, ale spotřebují hodně energie a vytvářejí velké množství odpadů a znečištění. Rychlý růst měst může také způsobovat problémy s nedostatkem vody nebo dopravou. Zároveň ale města mohou přinášet nové nápady a úspornější způsoby života. Obyvatelé a samosprávy by se měli snažit, aby byla města bezpečná, čistá a příjemná pro život všech lidí.

Programy, projekty, exkurze a další vzdělávací aktivity

Program Doprava ve městě

Vhodné pro: 1. stupeň ZŠ

Poskytovatel: Auto*Mat, z. s.

Délka trvání: 150 minut (3 vyučovací hodiny)

Cena: 200 Kč / osobu, nejméně však 4000 Kč / program

Program se zaměřuje na témata udržitelné mobility a bezpečného pohybu ve městě. Účastníci prostřednictvím interaktivních aktivit provedou průzkum dopravního chování, naučí se vědomě volit dopravní prostředky, a osvojí si základy bezpečného pohybu po městě. Starší děti budou mít možnost porovnávat efektivitu různých dopravních prostředků. Program se také věnuje prostorovým nárokům jednotlivých druhů dopravy a efektivnímu využití veřejných prostranství.

Odkaz: [Kufříky interaktivního vzdělávání pro žactvo 1.–6. třídy základních škol – AutoMat](#)

Program Veřejný prostor města

Vhodné pro: 1. stupeň ZŠ

Poskytovatel: Auto*Mat, z. s.

Délka trvání: 150 minut (3 vyučovací hodiny)

Cena: 200 Kč / osobu, nejméně však 4000 Kč / program

Program se zaměřuje na témata veřejného prostoru a bezpečného pohybu ve městě. Účastníci provedou průzkum dopravního chování, naučí se vědomě volit dopravní prostředky a osvojí si základy bezpečného pohybu po městě. Seznámí se s druhy a prvky městských veřejných prostranství a v rámci skupinové práce provedou průzkum vybraného veřejného prostranství. Program se také věnuje efektivitě využití veřejných prostranství.

Odkaz: [Kufříky interaktivního vzdělávání pro žactvo 1.–6. třídy základních škol – AutoMat](#)

Program Pravidla bezpečného pohybu městem

Vhodné pro: 1. stupeň ZŠ

Poskytovatel: Auto*Mat, z. s.

Délka trvání: 45 minut (1 vyučovací hodina)

Cena: 80 Kč / osobu, nejméně však 1600 Kč / program

Program je založen na rolové hře a modelových příkladech přecházení vozovky

Odkaz: [Kufříky interaktivního vzdělávání pro žactvo 1.–6. třídy základních škol – AutoMat](#)

Celodenní program Zachraň město – Kufřík interaktivního vzdělávání pro žactvo 1.–6. třídy ZŠ

Vhodné pro: 1. stupeň ZŠ

Poskytovatel: Auto*Mat, z. s.

Délka trvání: 4 vyučovací hodiny

Cena: 250 Kč / osobu, nejméně však 5000 Kč / program

Aktivity z programů „Doprava ve městě“, „Veřejný prostor města“ a „Pravidla bezpečného pohybu městem“ lze kombinovat do podoby celodenního programu. Tematicky je možné je doplnit o další druhy dopravních prostředků ve městě nebo o téma vlastního veřejného prostranství. Během hodiny se lze věnovat také vytipování konkrétního místa v okolí školy a návrhu drobných změn, které by přispěly k vyšší udržitelnosti a bezpečnosti pohybu.

Odkaz: [Kufříky interaktivního vzdělávání pro žactvo 1.–6. třídy základních škol – AutoMat](#)

EVP Bioodpad proměň v poklad, přímo ve své třídě!

Vhodné pro: 2.–5. třída

Poskytovatel: EKODOMOV

Délka trvání: 3 vyučovací hodiny / 135 min.

Cena: 155 Kč / žák. Minimální cena za program je počítána na 17 dětí.

Víte, jak funguje vermikompostér? Je to malá žížalí farma, kterou můžete mít přímo ve třídě! Během programu ji lektorky organizace EKODOMOV společně s dětmi prozkoumají, aby žáci na vlastní oči viděli, jak žížaly přeměňují vytríděný bioodpad na kompost. Dozvědí se, jak pro ně vytvořit ideální životní podmínky a k čemu je kompostování užitečné.

Program je tematicky relevantní také pro cíle SDG 12 a SDG 15.

Místo: interiér a zahrada školy

Odkaz na EVP a registrační formulář: <https://ekoprogramy.cz/program/bioodpad-promen-v-poklad/>

EVP Kam dopadne odpad (možnost rozšíření o upcyklační dílnu)

Vhodné pro: 2.–5. třída

Poskytovatel: EKODOMOV

Délka trvání EVP: 2 vyučovací hodiny / 90 min.

Cena EVP: 120 Kč / žák. Minimální cena za program je počítána na 17 dětí.

Délka trvání s upcyklační dílnou: 3 vyučovací hodiny / 135 min.

Cena EVP s upcyklační dílnou: 155 Kč / žák. Minimální cena za program je počítána na 17 dětí.

Plasty patří do žlutého kontejneru, papír do modré popelnice. Ale jak rozeznat kov od stříbrného plastu a kam s obalem kombinovaným či znečištěným? A jaký další osud bude mít námi pečlivě vytríděný odpad? Lze jej ještě znovu využít? A co takhle jeho vzniku předcházet?

EVP lze rozšířit o upcyklační dílnu, která dá nový život dřevým, lichým a nechtěným ponožkám.

Program je tematicky relevantní také pro cíl SDG 12.

Místo: interiér a zahrada školy

Odkaz na EVP a registrační formulář: <https://ekoprogramy.cz/program/kam-dopadne-odpad/>

Odkaz na EVP s upcyklační dílnou a registrační formulář:
<https://ekoprogramy.cz/program/kam-dopadne-odpad-upcyklacni-dilna/>

EVP Kde je kompost, tam to žije!

Vhodné pro: 2.–5. třída

Poskytovatel: EKODOMOV

Délka trvání: 2 vyučovací hodiny / 90 min.

Cena: 120 Kč / žák. Minimální cena za program je počítána na 17 dětí.

Věděli jste, že existuje živá a neživá půda? Nás bude zajímat živá složka půdy, kterou v rámci programu zevrubně prozkoumáme. Víte, co je to kompost a k čemu je dobrý? Kde se v něm vzala hlína? Kdo v kompostu žije a jak vypadá? Pojďme společně najít odpovědi na tyto otázky!

Program je tematicky relevantní také pro cíle SDG 12 a SDG 15.

Místo: interiér a zahrada školy

Odkaz na EVP a registrační formulář: <https://ekoprogramy.cz/program/kde-je-kompost-tam-to-zije/>

Odkazy na vzdělávací a informační materiály

Metodický list Cesta do školy

Vhodné pro: 3.–5. ročník

Poskytovatel: ADRA

Žáci se zamýšlejí nad svou cestou do školy. Pracují s prezentací fotografií z okolí školy i s tematickým komiksem, který sami dotvářejí. Porovnávají výhody a nevýhody různých druhů dopravy vzhledem k sobě samým, k lidem v okolí a k životnímu prostředí. Ve skupinách navrhuje konkrétní opatření, která by přispěla k příjemnější a bezpečnější cestě do školy.

Odkaz: [6. Cesta do školy](#)

Doprava ve městě – Pracovní listy pro malé výzkumníky a výzkumnice

Vhodné pro: 1. stupeň ZŠ

Poskytovatel: Auto*Mat, z. s.

Program Zachraň město, který realizuje spolek Auto*Mat, z. s., se zaměřuje na témata udržitelné dopravy a veřejných prostranství. Součástí programu jsou pracovní listy k těmto tématům:

1. Hodnocení různých způsobů dopravy
2. Na co jezdí a co způsobí (Dopady dopravních prostředků)
3. Terénní průzkum

Odkaz: [Kufříky interaktivního vzdělávání pro žactvo 1.–6. třídy základních škol – AutoMat](#)

Bingo karty Zažij město

Vhodné pro: 1. stupeň ZŠ

Poskytovatel: Auto*Mat, z. s.

Pracovní list je herní pomůckou určenou pro interaktivní průzkum městského prostoru během procházky. Jeho cílem je zapojit účastníky (zejména děti a mládež) do role „výzkumníků“ a motivovat je k pozornému vnímání veřejného prostoru.

Odkaz: [ZAŽIJ MĚSTO](#)

Odkazy na videa a filmy pro žáky

Cíl 11: Udržitelná města a obce

Vhodné pro: 1. stupeň ZŠ

Poskytovatel: ADRA

Délka: 00:58 min.

Jsou města připravena na rostoucí počet obyvatel? Krátké informační video z dílny ADRA, o. p. s., představuje 11. cíl udržitelného rozvoje pro děti.

Odkaz: [Cíl 11: Udržitelná města a obce](#)

Město: Co v něm najdeme a jak funguje

Vhodné pro: 1. stupeň ZŠ

Poskytovatel: ČT edu

Délka: 1:39 min.

Stručné pojednání o městě. Prostřednictvím animované postavičky trpaslíka se jednoduchou formou dozvíme například to, jaké budovy najdeme ve městě, podle čeho se ve městě orientujeme, kdo se stará o pořádek a bezpečí obyvatel města a kdo je to starosta.

Odkaz: [Město: Co v něm najdeme a jak funguje – ČT edu](#)

Chytré město

Vhodné pro: 1.stupeň ZŠ

Poskytovatel: ČT edu

Délka: 13:13 min.

Chytré město myslí na to, aby se v něm žilo dobře každému bez rozdílu. V tomto díle pořadu FUTURO se podíváme, jak se v takovém městě žije obyvatelům, protože chytré město potřebuje chytré lidi, není jen o technologiích. A s čím vším mohou moderní technologie chytrému městu pomoci? Víte, jak možná bude vypadat město za 50 let? A jakou roli v něm bude hrát příroda?

Toto video je vhodné použít po brainstormingu -- jak si žáci představují „Chytré město“. Můžeme také žáky nejprve vyzvat, aby se vyjádřili (případně i namalovali), jak si představují, že bude vypadat město za 50 let. Video je výborně využitelné při projektovém Dnu Země.

Odkaz: [Chytré město – ČT edu – Česká televize](#)

Odkazy na zdroje informací pro učitele

- **Plné znění SDG 11:** ORGANIZACE SPOJENÝCH NÁRODŮ, 2015. SDG 11: Vytvořit inkluzivní, bezpečná, odolná a udržitelná města a obce. *Informační centrum OSN v Praze*. Online. Dostupné z: <https://osn.cz/osn/hlavni-temata/cile-udrzitelneho-rozvoje-sdgs/udrzitelna-mesta-a-obce/>
- **Inspirace z Česka a zahraničí a aktuality na téma SDG 11:** ASOCIACE SPOLEČENSKÉ ODPOVĚDNOSTI, [nedatováno]. *SDG 11: Udržitelná města a obce*. Online. Dostupné z: <https://www.spolecenskaodpovednost.cz/sdg/udrzitelna-mesta-a-obce/>
- **Informační stránka k SDG 11 vysvětluje, čeho se cíl týká, poskytuje podklady pro vyučující a tipy, kde hledat další informace:** ADRA, [nedatováno]. CÍL 11: UDRŽITELNÁ MĚSTA A OBCE. *adra.cz*. Online. Dostupné z: <https://adra.cz/jak-pomahame/vzdelavani/vzdelavani-v-cesku/vzdelavani-v-cesku/cile-udrzitelneho-rozvoje/cil-11-udrzitelna-mesta-a-obce/>
- **Informační stránka OSN prezentuje aktuální údaje a zprávy v oblasti SDG 11 (dostupné v angličtině):** UNITED NATIONS, [nedatováno]. Goal 11: Make cities inclusive, safe, resilient and sustainable. *www.un.org*. Online. Dostupné z: <https://www.un.org/sustainabledevelopment/cities/>

SDG 12: Odpovědná výroba a spotřeba

Na světě se vyrobí hodně potravin, ale velká část se vyhodí nebo zkaží. Lidé také spotřebovávají mnoho energie a vytvářejí velké množství odpadu. Pokud budeme přírodní zdroje využívat stejně jako dnes, Země by to v budoucnu nemusela zvládnout. Musíme méně plýtvat jídlem, šetřit energií, omezovat odpad a chovat se k přírodě zodpovědně.

Programy, projekty, exkurze a další vzdělávací aktivity

EVP Příběh opravdového koše

Vhodné pro: 1. třída

Poskytovatel: EKODOMOV

Délka trvání: 60–90 min.

Cena: 120 Kč / žák. Minimální cena za program je počítána na 17 dětí.

Pojďme roztrždit obsah odpadkového koše tak, aby v něm zbyl opravdu jen zbytkový odpad, který už nelze využít. Společně zmenšíme hromadu odpadu pro skládku, ale budeme muset uniknout paní Lenosti. Zjistíme, co vše se z nevyužitého odpadního materiálu dá zase vytvořit.

Místo: interiér a zahrada školy. Program je třeba zakončit venku na zahradě, kde společně vytvoříme dlouhodobý pozorovací pokus.

Odkaz na EVP a registrační formulář: <https://ekoprogramy.cz/program/pribeh-opravdoveho-kose/>

EVP Bioodpad proměň v poklad, přímo ve své třídě!

Vhodné pro: 2.–5. třída

Poskytovatel: EKODOMOV

Délka trvání: 3 vyučovací hodiny / 135 min.

Cena: 155 Kč / žák. Minimální cena za program je počítána na 17 dětí.

Víte, jak funguje vermikompostér? Je to malá žížalí farma, kterou můžete mít přímo ve třídě! Během programu ji lektorky organizace EKODOMOV společně s dětmi prozkoumají, aby žáci na vlastní oči viděli, jak žížaly přeměňují vytríděný bioodpad na kompost. Dozvědí se, jak pro ně vytvořit ideální životní podmínky a k čemu je kompostování užitečné.

Program je tematicky relevantní také pro cíle SDG 11 a SDG 15.

Místo: interiér a zahrada školy

Odkaz na EVP a registrační formulář: <https://ekoprogramy.cz/program/bioodpad-promen-v-poklad/>

EVP Kde je kompost, tam to žije!

Vhodné pro: 2.–5. třída

Poskytovatel: EKODOMOV

Délka trvání: 2 vyučovací hodiny / 90 min.

Cena: 120 Kč / žák. Minimální cena za program je počítána na 17 dětí.

Věděli jste, že existuje živá a neživá půda? Nás bude zajímat živá složka půdy, kterou v rámci programu zevrubně prozkoumáme. Víte, co je to kompost a k čemu je dobrý? Kde se v něm vzala hlína? Kdo v kompostu žije a jak vypadá? Pojďme společně najít odpovědi na tyto otázky!

Program je tematicky relevantní také pro cíle SDG 11 a SDG 15.

Místo: interiér a zahrada školy

Odkaz na EVP a registrační formulář: <https://ekoprogramy.cz/program/kde-je-kompost-tam-to-zije/>

EVP Kam dopadne odpad (možnost rozšíření o upcyklační dílnu)

Vhodné pro: 2.–5. třída

Poskytovatel: EKODOMOV

Délka trvání EVP: 2 vyučovací hodiny / 90 min.

Cena EVP: 120 Kč / žák. Minimální cena za program je počítána na 17 dětí.

Délka trvání s upcyklační dílnou: 3 vyučovací hodiny / 135 min.

Cena EVP s upcyklační dílnou: 155 Kč / žák. Minimální cena za program je počítána na 17 dětí.

Plasty patří do žlutého kontejneru, papír do modré popelnice. Ale jak rozeznat kov od stříbrného plastu a kam s obalem kombinovaným či znečištěným? A jaký další osud bude mít námi pečlivě vytríděný odpad? Lze jej ještě znovu využít? A co takhle jeho vzniku předcházet?

EVP lze rozšířit o upcyklační dílnu, která dá nový život dřevým, lichým a nechtěným ponožkám.

Program je tematicky relevantní také pro cíl SDG 11.

Místo: interiér a zahrada školy

Odkaz na EVP a registrační formulář: <https://ekoprogramy.cz/program/kam-dopadne-odpad/>

Odkaz na EVP s upcyklační dílnou a registrační formulář:
<https://ekoprogramy.cz/program/kam-dopadne-odpad-upcyklacni-dilna/>

Uklid'me svět – dobrovolnická úklidová kampaň

Vhodné pro: 1. stupeň ZŠ

Poskytovatel: Český svaz ochránců přírody

Délka trvání: individuální, závisí na zvoleném rozsahu zapojení

Cena: Účast v programu je zdarma.

Uklid'me svět je dobrovolnická úklidová kampaň, která probíhá na území celé České republiky. Jejím cílem je uklidit nelegálně vzniklé černé skládky a nepořádek. Dopad dobrovolnických úklidů je nejen environmentální, kdy z přírody zmizí odpad, který by zde dlouhé roky ležel, ale také edukativní a sociální. Děti se přímým zážitkem učí, jak se chovat k životnímu prostředí a jak nakládat nebo spíše nenakládat s odpadem. Zároveň díky společnému cíli vznikají v kolektivu pevné sociální vazby a ty stávající se dále prohlubují. K zapojení se do projektu postačí jednoduchá [registrace](#) a následné zaslání [zpětné vazby](#).

Úklidy registrované v rámci tzv. jarního a podzimního velkého úklidu jsou materiálně podpořeny (pracovními rukavicemi a odpadkovými pytlí). Hlavní termín jarního úklidu je 20.–22. 3. 2026.

Místo: Místo si vybírá škola, která uklízecí akci organizuje, přičemž úklid se vždy realizuje po domluvě s vlastníkem nebo správcem pozemku. Školy se však mohou také přidat k uklízecím akcím, které najdou na mapě uklízecích akcí.

Odkaz: [Uklid'me svět](#)

Přednáška – Odpad má fakt velké dopad

Vhodné pro: 1. stupeň ZŠ

Poskytovatel: Český svaz ochránců přírody

Délka trvání: 3 vyučovací hodiny, dopolední vyučování

Cena: 2000 Kč

Přednáška se věnuje tématu odpadu, jeho produkce, nakládání s ním a předcházení jeho vzniku. Je koncipovaná pro jednu třídu a to tak, aby se i žáci mohli nad tématem aktivně

Přednáška – Odpad má fakt velké dopad

Vhodné pro: 1. stupeň ZŠ

Poskytovatel: Český svaz ochránců přírody

Délka trvání: 3 vyučovací hodiny, dopolední vyučování

Cena: 2000 Kč

zamyslet a přicházet s nápady, jak současné počínání společnosti na tomto poli zlepšit. Počet přednášek je omezen.

Místo: Program se realizuje v interiéru školy.

Odkaz: <https://uklidmesvet.cz/uklidme-svet-skolam/prednasky/>

Upcylační dílna

Vhodné pro: 1. stupeň ZŠ

Poskytovatel: Greenpeace Česká republika

Délka trvání: 90 min.

Cena: zdarma

Žačky a žáci si během lekce vyzkouší výrobu peněženky z nápojového kartonu.

Lekce podle RVP patří do průřezového tématu Environmentální výchova. Cílem je žákům skrze proměnu odpadního materiálu ve funkční věc předat koncept péče o věci nebo jejich sdílení před vyhozením.

Odkaz: [Školní vzdělávací program Greenspeakers – Greenpeace Česká republika](#)

Odkazy na vzdělávací a informační materiály

Průvodce školními úklidy: Jak na dobrovolnický úklid s partou dětí

Vhodné pro: 1. stupeň ZŠ

Poskytovatel: Český svaz ochránců přírody

Průvodce je určen pro učitele, koordinátory EVVO, vedoucí dětských oddílů a pro všechny, kteří organizují nebo chtějí organizovat dobrovolnický úklid s dětmi. Tento metodický dokument obsahuje tipy, jak úklid uspořádat tak, aby děti bavil a zároveň měl co největší environmentálně-výchovný dopad.

Odkaz: [Průvodce školními úklidy](#)

Pracovní listy a náměty na zero waste aktivity projektu Uklidme svět

Vhodné pro: 1. stupeň ZŠ	Poskytovatel: Český svaz ochránců přírody
Projekt Uklidíme svět poskytuje sadu pracovních listů a námětů na aktivity zaměřených na zero waste a snižování odpadů. Mezi pracovní listy patří například křížovka, pyramida zero waste, doba rozkladu materiálů, správné třídění odpadů, terminologie odpadového hospodářství nebo návody pro udržitelnou domácnost. Kromě toho nabízí praktické činnosti, jako je výroba předmětů z přírodních materiálů, kuchařka nápojů bez obalů, výroba voskovaných ubrousků, tipy na darování zážitků místo věcí nebo organizace Mikuláše bez obalů.	
Odkaz: Uklidíme svět školám	

Metodický list k SDG 12 Slepice, nebo vejce?

Vhodné pro: 3.–5. ročník ZŠ	Poskytovatel: ADRA
Žáci se v lekci seznámí s původem vajec, která konzumují. Prostřednictvím zážitkové aktivity se pokusí vžít do pocitů slepic z různých typů chovů. Seznamují se s přirozenými potřebami slepic a možnostmi, nakolik je slepice mohou v různých typech chovu naplnit. Nakonec přemýšlí, jak se výběr vajec promítne do ceny nákupu v obchodě.	
Odkaz: 1. Slepice, nebo vejce?	

Metodický list Sen o novém mobilu

Vhodné pro: 3.–5. ročník ZŠ	Poskytovatel: ADRA
Žáci se díky komiksu seznamují s příběhem vrstevníka Štěpána, který touží po novém mobilu. Zamýšlejí se nad tím, z jakých druhů materiálů se mobil skládá. Zjišťují, kde se tento materiál bere, jak vypadá životní cyklus mobilního telefonu od jeho výroby až po likvidaci a jaké má dopady na životní prostředí a zdraví lidí. V rámci pohybové hry žáci některé procesy zažívají na vlastní kůži. Nakonec přemýšlí, jak mohou používat mobilní telefon co nejvíce udržitelně.	
Odkaz: https://adra.cz/jak-pomahame/vzdelavani/vzdelavani-v-cesku/wp-content/uploads/sites/27/2023/10/Adra_Metodika_5-LEKCE.pdf	

Metodika vzdělávání k odpovědné spotřebě a životnímu stylu

Vhodné pro: Vyučující 1. stupně ZŠ	Vydavatel: Centrum pro otázky životního prostředí UK
Metodika představuje hlavní principy vzdělávání k odpovědné spotřebě i postupy při jejich uplatnění v praxi vzdělávání mateřských škol, základních škol 1. a 2. stupně a středních škol. Podává návod na vytvoření programu a jeho uskutečnění – od stanovení vzdělávacích cílů pro	

Metodika vzdělávání k odpovědné spotřebě a životnímu stylu

Vhodné pro: Vyučující 1. stupně ZŠ

Vydavatel: Centrum pro otázky životního prostředí UK

různé věkové kategorie, přes metodické využití odborných podkladů a dalších zdrojů informací, až po hodnocení výsledků takového výchovného / vzdělávacího působení. Diskutuje možnosti začlenění takového programu do formálního vzdělávání a na konkrétním příkladu ukazuje jeho přínos.

Odkaz: [Metodika vzdělávání k odpovědné spotřebě a životnímu stylu](#)

Metodické listy Odpovědná spotřeba (4 navazující tématické celky, resp. lekce)

Vhodné pro: 1. stupeň ZŠ

Vydavatel: Centrum pro otázky životního prostředí UK

Spotřební chování lidí ovlivňuje naše životy v oblasti environmentální, sociální i ekonomické a potažmo i klima naší planety. Určuje také kvalitu našeho života. Každý den činíme rozhodnutí, která ovlivňují svět kolem nás. Odpovědnou spotřebou můžeme přispět k formování světa, který bychom si přáli vidět kolem sebe. Jak? V první řadě tím, že budeme při pořizování, užívání a odkládání výrobků přemýšlet nad tím, zda je to prospěšné nejen pro nás, ale i pro svět kolem nás.

Metodické listy nabízejí možnost, jak mladé lidi vést k uvědomování si důsledků svého spotřebitelského chování, jak u nich probudit ochotu a chuť být součástí celku a uskutečňovat změny. Jedná se o ucelený systém lekcí pro všechny výukové stupně škol.

Odkaz: [I. stupeň ZŠ](#)

Odkazy na videa a filmy pro žáky

Cíl 12: Odpovědná výroba a spotřeba

Vhodné pro: 1. stupeň ZŠ

Poskytovatel: ADRA

Délka: 01:13 min.

Co to je odpovědná výroba a spotřeba? Krátké informační video z dílny ADRA, o. p. s., představuje 12. cíl udržitelného rozvoje pro děti.

Odkaz: [Cíl 12: Odpovědná výroba a spotřeba](#)

Co je minimalismus

Vhodné pro: 1. stupeň ZŠ	Poskytovatel: ČT edu	Délka: 05:19 min.
Jestli máte plnou skříň věcí, které nenosíte, a přesto nakupujete další a další, je nejvyšší čas, aby vás Terka seznámila s minimalismem. Co to vlastně je? Minimalismus je životní styl, který pracuje s tím, jak efektivně využít to, co máme, bez nutnosti nakupovat nové a další věci. Musíme se tedy zamyslet a vytrdit své věci. Můžeme začít třeba s oblečením.		
Odkaz: Co je minimalismus – ČT edu – Česká televize		

Odkazy na zdroje informací pro učitele

- **Plné znění SDG 12:** ORGANIZACE SPOJENÝCH NÁRODŮ, 2015. SDG 12: Zajistit udržitelnou spotřebu a výrobu. *Informační centrum OSN v Praze*. Online. Dostupné z: <https://osn.cz/osn/hlavni-temata/cile-udrzitelneho-rozvoje-sdgs/odpovedna-vyroba-a-spotreba/>
- **Inspirace z Česka a zahraničí a aktuality na téma SDG 12:** ASOCIACE SPOLEČENSKÉ ODPOVĚDNOSTI, [nedatováno]. *SDG 12: Odpovědná výroba a spotřeba*. Online. Dostupné z: <https://www.spolecenskaodpovednost.cz/sdg/odpovedna-vyroba-a-spotreba/>
- **Informační stránka k SDG 12 vysvětluje, čeho se cíl týká, poskytuje podklady pro vyučující a tipy, kde hledat další informace:** ADRA, [nedatováno]. CÍL 12: ODPOVĚDNÁ VÝROBA A SPOTŘEBA. *adra.cz*. Online. Dostupné z: <https://adra.cz/jak-pomahame/vzdelavani/vzdelavani-v-cesku/vzdelavani-v-cesku/cile-udrzitelneho-rozvoje/cil-12-odpovedna-vyroba-a-spotreba/>
- **Informační stránka OSN prezentuje aktuální údaje a zprávy v oblasti SDG 12 (dostupné v angličtině):** UNITED NATIONS, [nedatováno]. Goal 12: Ensure sustainable consumption and production patterns. *www.un.org*. Online. Dostupné z: <https://www.un.org/sustainabledevelopment/sustainable-consumption-production/>

SDG 13: Klimatická opatření

Země se postupně otepluje, hlavně kvůli plynům, které vznikají při lidské činnosti. Tyto změny mohou způsobovat častější bouře, sucha nebo povodně. Pokud se nic nezmění, může se klima na Zemi dál rychle měnit. Proto je důležité snižovat znečištění, chránit přírodu a připravit lidi i města na dopady změny klimatu.

Programy, projekty, exkurze a další vzdělávací aktivity

Kampaň obyčejného hrdinství

Vhodné pro: 1. stupeň ZŠ, 2. stupeň ZŠ, SŠ

Poskytovatel: Vzdělávací centrum TEREZA

Délka trvání: variabilní a závisí na konkrétním kampanovém nápadu a aktivitách, které si zapojená skupina naplánuje

Cena: zdarma

Kampaň obyčejného hrdinství je určena dětem i dospělým, jednotlivcům i celým školám. Účastníci snižují svou ekologickou stopu a v rámci svého každodenního fungování pomáhají klimatu.

Kampaň běží od 30. 3. do 3. 5. 2026 a přihlašování začíná 10. 3. 2026.

Místo: Účastníci se mohou rozhodnout, pro jakou oblast (skupinu lidí) chtějí kampaň organizovat. Může to být parta kamarádů, rodina, školní třída, celá škola, skautská družina, firma nebo klidně celé město.

Odkaz: <https://ekoskola.cz/projekty/kampanoh/aktualni/>

EVP Žilo, bylo jedno město

Vhodné pro: 1. ročník ZŠ

Poskytovatel: Ekocentrum Koniklec

Délka trvání: 90 min.

Cena: 70 Kč / žák

Žáci získají znalosti a dovednosti o tom, jaká adaptační opatření lze ve městě, kde žijí, dělat, a jak se mají oni sami chovat v případě negativních projevů klimatické změny (povodně, přívalový déšť, sucha, vysoké teploty).

Místo: Program probíhá v interiéru školy.

Odkaz: [Vnitřní EVP programy pro 1. stupeň základních škol Praha – Ekocentrum Koniklec](#)

EVP Stavitelé města I

Vhodné pro: 2.–3. ročník ZŠ

Poskytovatel: Ekocentrum Koniklec

Délka trvání: 4 vyučovací hodiny

Cena: 90 Kč / žák

Žáci získají znalosti a dovednosti o tom, jaká adaptační opatření lze ve městě, kde žijí, dělat, a jak se mají oni sami chovat v případě negativních projevů klimatické změny (povodně, přívalový déšť, sucho, vysoké teploty, extrémní klimatické jevy – např. ledovka, vichřice).

Žáci si pomocí aplikace na interaktivní tabuli vyzkoušejí přestavět město, které bylo zasaženo dopady změny klimatu (vlny horka, sucho, přívalové deště). V rámci práce s touto aplikací poznají, jaká rizika městu v souvislosti s měnícím se klimatem hrozí a jak mohou město na příchod těchto změn připravit. Dozvědí se také, jak se mají v případě náhlých extrémních klimatických jevů chovat. Zahrají si kvízovou hru a pohybovou hru na katastrofy. Spolu s lektorem vyrazí na školní pozemek a prozkoumají, jak je jejich škola a její okolí připraveno na častější výskyt dlouhodobého sucha, vln horka a přívalových srážek. Poslední hodinu si formou vystřihovánek každý zkusí okolí školy upravit podle adaptačních zásad.

Místo: Program probíhá v interiéru a v okolí školy.

Odkaz: [Vnitřní EVP programy pro 1. stupeň základních škol Praha – Ekocentrum Koniklec](#)

EVP Stavitelé města II

Vhodné pro: 4.–5. ročník ZŠ

Poskytovatel: Ekocentrum Koniklec

Délka trvání: 8 vyučovacích hodin

Cena: 120 Kč / žák

Žáci získají znalosti a dovednosti o tom, jaká adaptační opatření lze ve městě, kde žijí, dělat, a jak se mají oni sami chovat v případě negativních projevů klimatické změny (povodně, přívalový déšť, sucho, vysoké teploty, extrémní klimatické jevy – např. ledovka, vichřice).

Žáci si v prvních dvou výukových hodinách zahrají simulační hru „Adaptáci“, ve které si vyzkoušejí vybudovat vlastní město. V rámci této hry poznají, z jakých prvků se dlouhodobě funkční město skládá, jaká rizika městu v souvislosti s měnícím se klimatem hrozí a jak mohou město na příchod těchto změn připravit. Dozvědí se také, jak se mají v případě náhlých extrémních klimatických jevů chovat. Během dalších tří výukových hodin mají za úkol do

mapy okolí školy a do záznamového archu vyznačit, zda a která adaptační opatření již daná městská část má, a navrhnout, kde by bylo jaké opatření vhodné. V posledních třech vyučovacích hodinách ve třídě formou skupinové práce své návrhy zpracují do podoby plakátu. Plakáty budou poté zaslány hodnotící komisi na MHMP a 3 nejvydařenější návrhy budou odměněny částkou 10 000 Kč, určenou na realizaci některého adaptačního opatření, buď na pozemku školy, nebo přímo ve veřejném prostoru okolí školy po dohodě s městskou částí, ke které náleží.

Místo: Program probíhá v interiéru a v okolí školy.

Odkaz: [Vnitřní EVP programy pro 1. stupeň základních škol Praha – Ekocentrum Koniklec](#)

Odkazy na vzdělávací a informační materiály

Učím o klimatu

Vhodné pro: 1. stupeň ZŠ

Autor: Web vzniká ve spolupráci partnerských organizací: Učitelé za klima, Středisko ekologické výchovy SEVER Horní Maršov, o. p. s., Fakta o klimatu, Člověk v tísni, o. p. s., TEREZA, vzdělávací centrum, z. ú., Lipka – školské zařízení pro environmentální vzdělávání, Chaloupky, o. p. s., a lesní mateřská škola.

Na webové platformě Učím o klimatu naleznete lekce do výuky pro 1. stupeň ZŠ, 2. stupeň ZŠ, SŠ i gymnázia. Lekce lze filtrovat podle úrovně (třídy), předmětu, délky nebo hledaného výrazu. Platforma dále obsahuje odkazy na různorodou metodickou podporu a informace o aktuálních akcích a programech.

Odkaz: <https://ucimoklimatu.cz/>

Odkazy na videa a filmy pro žáky

Cíl 13: Klimatická opatření

Vhodné pro: 1. stupeň ZŠ

Poskytovatel: ADRA

Délka: 01:09 min.

Jak můžeme naplnit Cíle udržitelného rozvoje? Krátké video z dílny ADRA pro děti jednoduše představuje 13. cíl.

Odkaz: [Cíl 13: Klimatická opatření](#)

Odkazy na zdroje informací pro učitele

- **Plné znění SDG 13:** ORGANIZACE SPOJENÝCH NÁRODŮ, 2015. SDG 13: Přijmout bezodkladná opatření na boj se změnou klimatu a zvládnání jejích dopadů. *Informační centrum OSN v Praze*. Online. Dostupné z: <https://osn.cz/osn/hlavni-temata/cile-udrzitelneho-rozvoje-sdgs/klimaticka-opatreni/>
- **Inspirace z Česka a zahraničí a aktuality na téma SDG 13:** ASOCIACE SPOLEČENSKÉ ODPOVĚDNOSTI, [nedatováno]. *SDG 13: Klimatická opatření*. Online. Dostupné z: <https://www.spolecenskaodpovednost.cz/sdg/klimaticka-opatreni/>
- **Publikace, která shrnuje doporučení, jak vzdělávat o změně klimatu:** DANIŠ, Petr, 2021. *Klima se mění – a co my? Proč a jak učit o změně klimatu*. Online. Ministerstvo životního prostředí ČR. ISBN 978-80-7212-653-8. Dostupné z: <https://ucimoklimatu.cz/metodiky/publikace/>
- Publikace, která vysvětluje, co znamená dekarbonizace škol, a nabízí souhrn konkrétních mitigačních a adaptačních opatření, která mohou školy realizovat: SMOLÍKOVÁ, Jana; MIROSLAV LUPAČ; PETR PAVELČÍK; VLADKA KHAJLOVÁ; VIKTOR TŘEBICKÝ a RICHARD FLEISCHHANS, 2023. *Škola, která učí o klimatu: Průvodce dekarbonizačními opatřeními pro školy*. Online. Praha: Ministerstvo životního prostředí ČR. ISBN 978-80-7212-665-1. Dostupné z: <https://mzp.gov.cz/system/files/2025-04/OFDN-Průvodce-20242702.pdf>
- **Informace o adaptaci Prahy na změnu klimatu:** EKOCENTRUM KONIKLEC, O. P. S., [nedatováno]. *Adaptace Prahy na změnu klimatu*. Online. Praha: Magistrát hlavního města Prahy. Dostupné z: https://www.ekocentrumkoniklec.cz/wp-content/uploads/2022/11/Adaptace-Prahy-na-zmenu-klimatu_CZ_web.pdf
- **Informační stránka k SDG 13 vysvětluje, čeho se cíl týká, poskytuje podklady pro vyučující a tipy, kde hledat další informace:** ADRA, [nedatováno]. CÍL 13: KLIMATICKÁ OPATŘENÍ. *adra.cz*. Online. Dostupné z: <https://adra.cz/jak-pomahame/vzdelavani/vzdelavani-v-cesku/vzdelavani-v-cesku/cile-udrzitelneho-rozvoje/cil-13-klimaticka-opatreni/>
- **Informační stránka OSN prezentuje aktuální údaje a zprávy v oblasti SDG 13 (dostupné v angličtině):** UNITED NATIONS, [nedatováno]. Goal 13: Take urgent action to combat climate change and its impacts. *www.un.org*. Online. Dostupné z: <https://www.un.org/sustainabledevelopment/climate-change/>

Odkazy na semináře, webináře a další vzdělávací akce

Seminář Jak učit děti o klimatu – varianta B	
Vhodné pro: učitele a učitelky ZŠ a SŠ	Poskytovatel: Vzdělávací centrum TEREZA
Termín: 24. 3. 2026, 14:00–18:00	Místo: TEREZA, vzdělávací centrum, Haštalská 756/17, 110 00 Praha 1
Délka trvání: 4 hodiny	Cena: zdarma

Mezinárodní program Ekoškola Vás zve na seminář pro veřejnost v rámci Ekoporaden Praha o tom, jak učit děti o klimatu. Zájemci si mohou těšit na:

- Jak téma otevírat motivačním způsobem, bez posilování strachu
- Jak podpořit vlastní aktivitu dětí a mladých lidí
- Konkrétní tipy na aktivity do výuky i na volný čas

Odkaz na registrační formulář:

<https://forms.office.com/pages/responsepage.aspx?id=h9dvp4niOE2HNpv8EM6pc4VHKL9KiWFCrFo9itncPB5UQTNMM1QwRlRFOTZQVkvRSjZWUFROR1VONCQlQCN0PWcu&route=shorturl>

Přihlásit se můžete do čtvrtka 19. 3. nebo do naplnění kapacity.

Seminář Hrajeme o lepší svět

Vhodné pro: učitele a učitelky ZŠ a SŠ

Poskytovatel: Vzdělávací centrum TEREZA

Termín:
7.5.2025, 10:00–16:00

Místo: TEREZA, vzdělávací centrum, Haštalská
756/17, 110 00 Praha 1

Délka trvání: 6 hodin

Cena: 1500 Kč za osobu

Tento odborný seminář nabídne srozumitelný a současně hluboký vhled do toho, co dnes víme o klimatické změně – o jejích těžkostech, výzvách i příležitostech, které před námi otevírá. Zjistíte, jak zásadní roli v tom hraje vzdělávání a jak můžete být dětem i společnosti oporou. Seminář je určen (nejen) aktivním Šerpům mířícím na úroveň III. stupně, dalším vzdělávatelům i všem, které zajímá propojení klimatu a vzdělávání. Seminář je pro každého, kdo chce být součástí rostoucí komunity K9 Šerpů – lidí, kteří mají touhu měnit svět kolem sebe a přinášet dětem učení, které dává smysl.

Odkaz: <https://ekoskola.cz/projekty/ekoskola-a-klima/k9/seminare-k9/>

SDG 14: Život ve vodě

Oceány pokrývají většinu Země a jsou domovem velkého množství rostlin a živočichů. Pomáhají také chránit klima planety. Dnes jsou však moře často znečištěná a lidé loví tolik ryb, že se jejich počty nestíhají obnovovat. Oceány je třeba chránit, omezit jejich znečištění, šetrně lovit ryby a pečovat o mořský život, aby zůstaly zdravé i pro budoucnost.

Programy, projekty, exkurze a další vzdělávací aktivity

Výukový program *Mořští koráli*

Vhodné pro: 1. stupeň ZŠ

Poskytovatel: Česká koalice pro ochranu biodiverzity

Délka trvání: 3 vyučovací hodiny

Cena: 205 Kč / žák

Korálové útesy bývají označovány tropickými lesy oceánů. Tento unikátní ekosystém, který se pyšní neobyčejně vysokou diverzitou živočichů a rostlin dnes patří mezi nejohroženější na naší planetě. Mnozí si jeho důležitost uvědomují a aktivně se podílí na jeho ochraně. Přidejte se k nám v putování do vzdálených tropických vod, naučte se o důležitosti korálů, jak ovlivňují i nás a vyzkoušejte si na vlastní kůži jejich ochranu. Žáci se tak během programu naučí vše o ochraně a životě korálových útesů.

Místo: U studánky poznání, Ověnecká 332/38, Praha 7

Odkaz: [Mořští koráli](#) | [U studánky poznání](#)

Výukový program *Výzkum mořských želv*

Vhodné pro: 1. stupeň ZŠ

Poskytovatel: Česká koalice pro ochranu biodiverzity

Délka trvání: 3 vyučovací hodiny

Cena: 205 Kč / žák

Zajímá vás ekologie mořských želv? Kdo je ranger a jakou roli sehraává v ochraně mořských želv? Žáci se seznámí s tím, jak probíhá pozorování a výzkum mořských želv a sami si vyzkouší vybrané aktivity.

Místo: U studánky poznání, Ověnecká 332/38, Praha 7

Odkaz: [Výzkum mořských želv | U studánky poznání](#)

Workshop Putování s kapkou

Vhodné pro: 1.–2. třída ZŠ

Poskytovatel: H₂Ospodař!

Délka trvání: 2 vyučovací hodiny

Cena: 110 Kč / žák

Žáci se setkají s kapkou Jarmilou, která je provede svým příběhem – příběhem vody, která nikdy nezůstává na jednom místě. V roli kapek se vydají na cestu z moře až do přírodní i městské krajiny a obě prostředí si podrobně prozkoumají. Na velkých modelech uvidí, jak se v nich voda chová a kam se vsakuje. Pochopí také, proč je pro Jarmilu důležité být užitečná a pomáhat lidem. A nakonec jim sama kapka Jarmila prozradí, jak můžeme s vodou šetřit.

Místo: interiér či exteriér školy

Odkaz: [Workshop Putování s kapkou – H₂Ospodar.cz](#)

Soutěž pro mladé přírodovědce Zlatý list

Vhodné pro: 1.–9. ročník ZŠ a příslušné ročníky víceletých gymnázií

Poskytovatel: Pořadatelem je Český svaz ochránců přírody a realizátorem je Sdružení mladých ochránců přírody ČSOP. Spoluvyhlašovatelem je každoročně MŠMT.

Věková kategorie mladší: 1.–6. třída ZŠ (včetně) a příslušných ročníků víceletých gymnázií.

Věková kategorie starší: 7.–9. třída ZŠ (včetně) a příslušných ročníků víceletých gymnázií.

Délka trvání:

- Soutěž jako taková je většinou na 1–2 dny na krajském kole.
- Je možné uspořádat kolo i školní v řádu 2 a více hodin.
- Součástí soutěže je tzv. Práce pro přírodu – zde je třeba příprava.

Cena: Cenu určuje místní organizátor, pohybuje se od 0 do 400 Kč.

Jedná se o celostátní terénní soutěž šestičlenných družstev pro všechny děti se zájmem o přírodu ve věku základní školní docházky. Smyslem soutěže je umožnit setkání dětem s hlubším zájmem o přírodu a formou soutěže ověřit a porovnat své znalosti. Ze soutěže by

měla vzejít inspirace dětí i vedoucích kolektivů k dalším druhům činností v přírodě a pro přírodu.

Zlatý list je postupovou soutěží, probíhá na třech úrovních – základní, krajské a národní. Na stanovištích soutěžní stezky odborníci prověřují znalosti z přírodovědných oborů. Součástí hodnocení družstva je i praktická práce pro přírodu. Vítězové krajských kol postupují do národního kola, které je týdenním soustředěním nejlepších kolektivů z celé ČR s bohatým programem exkurzí, přednášek a dalších aktivit.

Čtyřikrát za rok vychází jeden dobrovolný úkol a slouží jako inspirace pro všechny, kteří chtějí poznávat hlouběji krásy přírody. Samotné úkoly vznikly v rámci soutěže Zlatý list, kde díky jejich plnění mohli soutěžící získat divokou kartu, a to bez ohledu na umístění v krajském nebo základním kole postoupit přímo do kola národního (odkaz na archiv: <https://zlatylist.cz/archiv-ukolu/>)

Místo: Základní kola v Praze si škola může zorganizovat sama pod hlavičkou soutěže, které registruje u celostátního koordinátora: zlatylist@csop.cz, i kvůli zajištění vítězů do kola krajského. Krajské kolo pro Prahu se koná 25.–26. 4. 2026 v Botanické zahradě, Troja.

Odkaz: [přihláška a více informací](#)

Odkazy na vzdělávací a informační materiály

Metodické pokyny k Audiovizuální lekci Voda kolem nás

Vhodné pro: 1.–3. ročník ZŠ

Poskytovatel: JSNŠ – Člověk v tísni

Audiovizuální výuková lekce o vodě. Žáci se hravou formou seznámí s tématem nedostatku vody a její nerovnoměrné dostupnosti ve světě. Zhlédnou animovaný film o žirafě, které mocný samovládce odpojí vodu a ona poté musí hledat nový domov. Žáci se zamýšlejí nad tím, jaké důsledky by pro ně samotné mělo, kdyby se ocitli bez vody. Cílem aktivity je podpořit u žáků porozumění hodnotě vody a přemýšlení nad možnostmi jejího šetření v každodenním životě.

Odkaz: [Voda kolem nás – Učím o klimatu](#)

Odkazy na videa a filmy pro žáky

Cíl 14: Život ve vodě

Vhodné pro: 1. stupeň ZŠ

Poskytovatel: ADRA

Délka: 01:15 min.

Jak znečišťujeme oceány? Krátké informační video z dílny ADRA, o. p. s., představuje 14. cíl udržitelného rozvoje pro děti.

Odkaz: [Cíl 14: Život ve vodě](#)

Zprávičky: Čištění moře

Vhodné pro: 1. stupeň ZŠ

Poskytovatel: ČT edu

Délka: 01:10 min.

Aby v přírodě vše fungovalo, je potřeba ji udržovat čistou. Moře jsou ale plná odpadků. Jejich čištění je finančně náročné a sítě chytaly kromě odpadků i mořské živočichy. Mladý Holanďan přišel s novým řešením. Podívejte se, jak se jeho prototyp na čištění moří testuje.

Odkaz: [Zprávičky: Čištění moře – ČT edu](#)

Odkazy na zdroje informací pro učitele

- **Plné znění SDG 14:** ORGANIZACE SPOJENÝCH NÁRODŮ, 2015. SDG 14: Chránit a udržitelně využívat oceány, moře a mořské zdroje pro zajištění udržitelného rozvoje. *Informační centrum OSN v Praze*. Online. Dostupné z: <https://osn.cz/osn/hlavni-temata/cile-udrzitelneho-rozvoje-sdgs/zivot-ve-vode/>
- **Inspirace z Česka a zahraničí a aktuality na téma SDG 14:** ASOCIACE SPOLEČENSKÉ ODPOVĚDNOSTI, [nedatováno]. *SDG 14: Život ve vodě*. Online. Dostupné z: <https://www.spolecenskaodpovednost.cz/sdg/zivot-ve-vode/>
- **Informační stránka k SDG 14 vysvětluje, čeho se cíl týká, poskytuje podklady pro vyučující a tipy, kde hledat další informace:** ADRA, [nedatováno]. *CÍL 14: ŽIVOT VE VODĚ*. *adra.cz*. Online. Dostupné z: <https://adra.cz/jak-pomahame/vzdelavani/vzdelavani-v-cesku/vzdelavani-v-cesku/cile-udrzitelneho-rozvoje/cil-14-zivot-ve-vode/>
- **Informační stránka OSN prezentuje aktuální údaje a zprávy v oblasti SDG 14 (dostupné v angličtině):** UNITED NATIONS, [nedatováno]. *Goal 14: Conserve and sustainably use the oceans, seas and marine resources*. *www.un.org*. Online. Dostupné z: <https://www.un.org/sustainabledevelopment/oceans/>

SDG 15: Život na souši

Na Zemi každoročně mizí velké plochy lesů a půda se postupně ničí suchem nebo špatným hospodařením. Mnoho lidí přitom na půdě a přírodě závisí, protože jim dává jídlo a práci. Kvůli změnám v přírodě také některým druhům zvířat hrozí vyhynutí. Musíme pečovat o lesy, vysazovat nové stromy, vážit si půdy a chránit ohrožené rostliny i zvířata.

Programy, projekty, exkurze a další vzdělávací aktivity

EVP Půda stojí za prozkoumání

Vhodné pro: 2.–5. třída

Poskytovatel: EKODOMOV

Délka trvání: 3 vyučovací hodiny / 135 min.

Cena: 155 Kč/ žák. Minimální cena za program je počítána na 17 dětí.

Lektorky organizace EKODOMOV představí dětem půdu jako zajímavý a pro ně možná málo známý přírodní materiál, který stojí za prozkoumání. Společně zjistí, jak vzácný a starobylý poklad máme pod nohama. K jejímu objevování použijí téměř všechny smysly. Nechybí ani seznámení s půdními živočichy a jejich způsobem života.

Místo: přírodní blízké okolí školy nebo zahrada školy

Odkaz na EVP a registrační formulář: <https://ekoprogramy.cz/program/puda-stoji-za-prozkoumani/>

Soutěž pro mladé přírodovědce Zlatý list

Vhodné pro: 1.–9. ročník ZŠ a příslušné ročníky víceletých gymnázií

Poskytovatel: Pořadatelem je Český svaz ochránců přírody a realizátorem je Sdružení mladých ochránců přírody ČSOP. Spoluvyhlašovatelem je každoročně MŠMT.

Věková kategorie mladší: 1.–6. třída ZŠ (včetně) a příslušných ročníků víceletých gymnázií.

Věková kategorie starší: 7.–9. třída ZŠ (včetně) a příslušných ročníků víceletých gymnázií.

Délka trvání: - Soutěž jako taková je většinou na 1–2 dny na krajském kole. - Je možné uspořádat kolo i školní v řádu 2 a více hodin. - Součástí soutěže je tzv. Práce pro přírodu – zde je třeba příprava.	Cena: Cenu určuje místní organizátor, cena se pohybuje od 0–400 Kč
Jedná se o celostátní terénní soutěž šestičlenných družstev pro všechny děti se zájmem o přírodu ve věku základní školní docházky. Smyslem soutěže je umožnit setkání dětem s hlubším zájmem o přírodu a formou soutěže ověřit a porovnat své znalosti. Ze soutěže by měla vzejít inspirace dětí i vedoucích kolektivů k dalším druhům činností v přírodě a pro přírodu. Zlatý list je postupovou soutěží, probíhá na třech úrovních – základní, krajské a národní. Na stanovištích soutěžní stezky odborníci prověřují znalosti z přírodovědných oborů. Součástí hodnocení družstva je i praktická práce pro přírodu. Vítězové krajských kol postupují do národního kola, které je týdenním soustředěním nejlepších kolektivů z celé ČR s bohatým programem exkurzí, přednášek a dalších aktivit. Čtyřikrát za rok vychází jeden dobrovolný úkol a slouží jako inspirace pro všechny, kteří chtějí poznávat hlouběji krásy přírody. Samotné úkoly vznikly v rámci soutěže Zlatý list, kde díky jejich plnění mohli soutěžící získat divokou kartu, a to bez ohledu na umístění v krajském nebo základním kole postoupit přímo do kola národního (odkaz na archiv: https://zlatylist.cz/archiv-ukolu/) Místo: Základní kola v Praze si škola může zorganizovat sama pod hlavičkou soutěže, které registruje u celostátního koordinátora: zlatylist@csop.cz, i kvůli zajištění vítězů do kola krajského. Krajské kolo pro Prahu se koná 25.–26. 4. 2026 v Botanické zahradě, Troja.	
Odkaz: přihláška a více informací	

Soutěž Živá zahrada

Vhodné pro: 1. stupeň ZŠ	Poskytovatel: Český svaz ochránců přírody
Délka trvání: individuální, v závislosti na rozsahu zapojení do soutěže	Cena: účast v soutěži je zdarma
Živá zahrada je dlouhodobá soutěž pro vlastníky a uživatele zahrad všech věkových kategorií, jejímž cílem je podpora biodiverzity na zahradách. Smyslem projektu je přilákat zpět do blízkosti lidských obydlí volně žijící zvířata a umožnit lidem těšit se z jejich přítomnosti – pozorovat je, učit se o nich a sblížit se s nimi. Zvířata lze přilákat vytvořením vhodných úkrytů, míst pro rozmnožování a zdrojů potravy, a to prostřednictvím přírodního hospodaření, které	

vytvoří rozmanité a přirozené prostředí, a odstraněním překážek bránících jejich přístupu. Více informací najdete na stránce [Principy Živé zahrady](#).

V rámci soutěže probíhá v předepsaných termínech pozorování vybraných druhů a skupin živočichů, do kterého se mohou zapojit i žáci. Pozorování jsou následně bodově ohodnocena. Jarní kolo soutěže Živá zahrada pro kategorii školních zahrad se uskuteční 18. až 22. května 2026. Přihlásit se můžete [zde](#). Zahrady, které během tří let získají více než 50 bodů, obdrží titul Živá zahrada. Další soutěžní kolo se uskuteční o vánočních svátcích. Metodické texty a návody najdete na [zivazahrada.cz/jak-na-to](#).

Místo: školní zahrada

Odkaz: [Živá zahrada](#)

Jeden svět na školách – Tematický okruh Životní prostředí

Vhodné pro: 1. stupeň ZŠ

Poskytovatel: Člověk v tísni, o. p. s.

Jeden svět na školách (JSNS) je jedním ze vzdělávacích programů organizace [Člověk v tísni](#). Vyučujícím poskytuje atraktivní formou [audiovizuálních lekcí](#) dokumentární filmy a metodické materiály dostupné online, zdarma a legálně na tomto portálu. Stačí se jen [zaregistrovat](#).

Kvalita životního prostředí a s ní spjaté environmentálně odpovědné chování je dnes neoddělitelně součástí diskuse v souvislosti se změnou klimatu. Dnes již víme, že naše chování by mělo být nejen šetrné k přírodě, ale rovněž dlouhodobě udržitelné, ale jak má takové chování vypadat? Tematický okruh Životní prostředí programu Jeden svět na školách nabízí výběr filmů vhodných k distanční výuce, a to včetně aktivit, na nichž mohou žáci pracovat samostatně doma.

Odkaz: [Životní prostředí – Online výuka – distanční vzdělávání online](#)

Kam mizí opylovatelé a proč je musíme chránit?

Vhodné pro: 1. stupeň ZŠ

Poskytovatel: Ing. Rostislav Poláček, Ph.D.

Délka: 60 min.

Cena: zdarma

Přibližně hodina interaktivního povídání o opylování, opylovatelích, samotářských včelách a jejich ochraně v návaznosti na vydané knihy s názvy „Hmyzí pohádky z květinové zahrádky“ a „U nás v Hmyzáčkově“.

Obsah přednášky:

- Co nebo kdo jsou opylovatelé?
- Kdo jsou samotářské včely?
- Co je hmyzí domeček?
- Představení zmiňovaných knížek.
- Diskuze.
- Každý posluchač obdrží malý dárek.

Odkaz: [Přednášky pro mateřské a základní školy](#)

Život v mrtvém dřevu

Vhodné pro: 1. stupeň ZŠ

Poskytovatel: Ing. Rostislav Poláček, Ph.D.

Délka: 60 min.

Cena: zdarma

Přibližně hodina interaktivního povídání o stromech, mrtvém dřevě a jeho užitku, o rostlinách a živočiších, kteří jsou svým způsobem života na mrtvé dřevo vázáni. Vše v návaznosti na vydanou knihu s názvem „Ve starém dubu neznají nudu“.

Obsah přednášky:

- Jaké známe stromy.
- Co je mrtvé dřevo.
- K čemu je mrtvé dřevo dobré.
- Jaké organismy mrtvé dřevo potřebují k životu.
- Představení zmiňované knihy.
- Diskuze.
- Každý posluchač obdrží malý dárek.

Odkaz: [Přednášky pro mateřské a základní školy](#)

Ferda mravenec

Vhodné pro: 1. stupeň ZŠ

Poskytovatel: Ing. Rostislav Poláček, Ph.D.

Délka: 60 min.

Cena: zdarma

Přibližně hodina interaktivního povídání o mravencích, jak je znáte i neznáte. Kdo patří mezi jejich blízké příbuzné a naopak, před kým by se měli mít na velkém pozoru...

Obsah přednášky:

- Jak se řekne mravenec třeba v polštině nebo na Slovensku.

- Včely jsou naše rodina.
- Kolik máme nohou, očí, tykadel.
- Náš domov, mraveniště.
- Kdo jsou naši nepřátelé.
- Kdo byl Ondřej Sekora.
- Diskuze a četba pro děti.
- Každý posluchač obdrží malý dárek.

Odkaz: [Přednášky pro mateřské a základní školy](#)

EVP Bioodpad proměň v poklad, přímo ve své třídě!

Vhodné pro: 2.–5. třída

Poskytovatel: EKODOMOV

Délka trvání: 3 vyučovací hodiny / 135 min.

Cena: 155 Kč / žák. Minimální cena za program je počítána na 17 dětí.

Víte, jak funguje vermikompostér? Je to malá žížalí farma, kterou můžete mít přímo ve třídě! Během programu ji lektorky organizace EKODOMOV společně s dětmi prozkoumají, aby žáci na vlastní oči viděli, jak žížaly přeměňují vytríděný bioodpad na kompost. Dozvědí se, jak pro ně vytvořit ideální životní podmínky a k čemu je kompostování užitečné.

Program je tematicky relevantní také pro cíle SDG 11 a SDG 12.

Místo: interiér a zahrada školy

Odkaz na EVP a registrační formulář: <https://ekoprogramy.cz/program/bioodpad-promen-v-poklad/>

EVP Kde je kompost, tam to žije!

Vhodné pro: 2.–5. třída

Poskytovatel: EKODOMOV

Délka trvání: 2 vyučovací hodiny / 90 min.

Cena: 120 Kč / žák. Minimální cena za program je počítána na 17 dětí.

Věděli jste, že existuje živá a neživá půda? Nás bude zajímat živá složka půdy, kterou v rámci programu zevrubně prozkoumáme. Víte, co je to kompost a k čemu je dobrý? Kde se v něm vzala hlína? Kdo v kompostu žije a jak vypadá? Pojďme společně najít odpovědi na tyto otázky!

Program je tematicky relevantní také pro cíle SDG 11 a SDG 12.

Místo: interiér a zahrada školy

Odkaz na EVP a registrační formulář: <https://ekoprogramy.cz/program/kde-je-kompost-tam-to-zije/>

Odkazy na vzdělávací a informační materiály

Informační kampaň Zvíře v nouzi

Vhodné pro: 1. stupeň ZŠ

Poskytovatel: Český svaz ochránců přírody

Informační kampaň nabízí pestré ilustrace s praktickými tipy, jak neubližovat zvířatům, a věnuje se tématům jako zvíře v nouzi, poraněné zvíře, pasti v našem okolí, kdy pomáhat a kdy ne, krmení vodních ptáků nebo příkrmování ptáků na krmítku. Materiály vznikly v rámci programu Zvíře v nouzi, pod který spadá síť záchranných stanic.

Důležité je žákům sdělit, jak se zachovat při nálezů zraněného zvířete nebo opuštěného mláděte: vždy co nejdříve zavolejte nejbližší [záchrannou stanici](#) nebo dispečink záchranných stanic na čísle 774 155 155. Často jde o akutní případy, kdy je nutné ihned telefonicky konzultovat další postup. Zraněné zvíře patří do rukou odborníků, a jakékoliv otálení může mít pro něj fatální následky.

Odkaz: <https://www.zvirevnouzi.cz/poradime-vam/>

Metodický list Sen o novém mobilu

Vhodné pro: 3.–5. ročník ZŠ

Poskytovatel: ADRA

Žáci se díky komiksu seznamují s příběhem vrstevníka Štěpána, který touží po novém mobilu. Zamýšlejí se nad tím, z jakých druhů materiálů se mobil skládá. Zjišťují, kde se tento materiál bere, jak vypadá životní cyklus mobilního telefonu od jeho výroby až po likvidaci a jaké má dopady na životní prostředí a zdraví lidí. V rámci pohybové hry žáci některé procesy zažívají na vlastní kůži. Nakonec přemýšlí, jak mohou používat mobilní telefon co nejvíce udržitelně.

Odkaz: https://adra.cz/jak-pomahame/vzdelavani/vzdelavani-v-cesku/wp-content/uploads/sites/27/2023/10/Adra_Metodika_5-LEKCE.pdf

Odkazy na videa a filmy pro žáky

Mezinárodní den životního prostředí: videa a pracovní listy

Vhodné pro: 1. stupeň ZŠ

Poskytovatel: ČT edu

Délka: videa v délce 00:51–24:41 min.

Využijte Mezinárodní den životního prostředí (5. 6.) a inspirujte mladší i starší žáky k tomu, aby se více zajímali o svět, ve kterém žijí. A to i z pohledu ochrany přírody a toho, co pro ni sami mohou udělat. V této kolekci Vám ČT edu přináší i obě oblíbená videa Dana Bárty, která natočil speciálně pro učitele a pro [facebookový profil ČT edu](#). Vedle videí můžete využít i sérii pracovních listů, které pro ČT edu připravila ZOO Praha.

Odkaz: [Mezinárodní den životního prostředí: videa a pracovní listy – ČT edu](#)

Cíl 15: Život na souši

Vhodné pro: 1. stupeň ZŠ

Poskytovatel: ADRA

Délka: 01:17 min.

Proč hrozí pětina zvířat vyhynutí? Krátké informační video z dílny ADRA, o. p. s., představuje 15. cíl udržitelného rozvoje pro děti.

Odkaz: [Cíl 15: Život na souši](#)

Význam a funkce lesa (námět do výuky ČT edu)

Vhodné pro: 1. stupeň ZŠ

Poskytovatel: ČT edu

Délka: videa v délce 00:56–05:53 min.

Les je velmi aktivním hráčem při našem současném boji s klimatickou změnou. Čím více lesů vysadíme, tím lépe si při něm povedeme. Kde taková místa v krajině hledat? I o tom bude řeč. Francois René de Chateaubriand řekl, že „lesy předcházejí lidstvo, pouště je následují.“ Aby se tento scénář nestal realitou, musíme za naše lesy bojovat. A pro pralesy to v tomto případě platí dvojnásob. Věděli jste, že je můžete najít i u nás? Než takový les vznikne, trvá to dlouho. I to je důvodem, proč musíme o lesy pečovat a hýčkat si je. Součástí i tohoto námětu jsou pracovní listy, které zjistí, jak hluboko jste do tajů fungování lesů pronikli.

Odkaz: [Význam a funkce lesa – ČT edu](#)

Odkazy na zdroje informací pro učitele

- **Plné znění SDG 15:** ORGANIZACE SPOJENÝCH NÁRODŮ, 2015. SDG 15: Chránit, obnovovat a podporovat udržitelné využívání suchozemských ekosystémů, udržitelně hospodařit s lesy, potírat rozšiřování pouští, zastavit a následně zvrátit degradaci půdy a zastavit úbytek biodiverzity. *Informační centrum OSN v Praze*. Online. Dostupné z: <https://osn.cz/osn/hlavni-temata/cile-udrzitelneho-rozvoje-sdgs/zivot-na-sousi/>
- **Inspirace z Česka a zahraničí a aktuality na téma SDG 15:** ASOCIACE SPOLEČENSKÉ ODPOVĚDNOSTI, [nedatováno]. *SDG 15: Život na souši*. Online. Dostupné z: <https://www.spolecenskaodpovednost.cz/sdg/zivot-na-sousi/>
- **Informační stránka k SDG 15 vysvětluje, čeho se cíl týká, poskytuje podklady pro vyučující a tipy, kde hledat další informace:** ADRA, [nedatováno]. CÍL 15: ŽIVOT NA

SOUŠI. *adra.cz*. Online. Dostupné z: <https://adra.cz/jak-pomahame/vzdelavani/vzdelavani-v-cesku/vzdelavani-v-cesku/cile-udrzitelneho-rozvoje/cil-15-zivot-na-sousi/>

- **Informační stránka OSN prezentuje aktuální údaje a zprávy v oblasti SDG 15 (dostupné v angličtině):** UNITED NATIONS, [nedatováno]. Goal 15: Sustainably manage forests, combat desertification, halt and reverse land degradation, halt biodiversity loss. *www.un.org*. Online. Dostupné z: <https://www.un.org/sustainabledevelopment/biodiversity/>
- Publikace Hnutí Brontosaurus – Péče o přírodu:
 - **Jak podpořit druhovou pestrost živočichů a rostlin:** HERTL, Ivo; Richard KABELKA; Jiří PROCHÁZKA; Lenka RELTEROVÁ a Martin ŠKORPÍK, 2024. Podpora druhové pestrosti živočichů a rostlin. Hnutí Brontosaurus. Dostupné z: [Podpora druhové pestrosti živočichů a rostlin](#)
 - **Jak podpořit pestrou zemědělskou krajinu:** VÁCLAVÍK, Martin; Ilona VYBÍRALOVÁ a Jana ŠVAŘÍČKOVÁ, 2024. Podpora pestré zemědělské krajiny. Hnutí Brontosaurus. Dostupné z: [Podpora pestré zemědělské krajiny](#)
 - **O ovocných stromech v krajině:** GROHMANN, Dominik, [nedatováno]. Ovocné stromy v krajině. Online. Hnutí Brontosaurus; OZ Pangea; Na ovoce, z.s. Dostupné z: [Ovocné stromy v krajině | Mozek](#)
 - **O podpoře zeleně v krajině:** OULEHLA, Jan, 2024. Podpora zeleně v krajině. Online. Hnutí Brontosaurus. Dostupné z: [Podpora zeleně v krajině](#)
 - **O výrobě ptačích budek:** GROHMANN, Dominik, [nedatováno]. Výroba ptačích budek. Online. Hnutí Brontosaurus. Dostupné z: [Výroba ptačích budek](#)
 - **O úkrytech pro živočichy:** GROHMANN, Dominik, [nedatováno]. Úkryty pro živočichy. Online. Hnutí Brontosaurus. Dostupné z: [Úkryty pro živočichy](#)
 - **O podpoře zapojení veřejnosti do péče o životní prostředí:** BINKA, Bohuslav; Jan OULEHLA; Eva PAVELOVÁ; Dalimil TOMAN a Martin VÁCLAVÍK, 2024. Podpora zapojení veřejnosti do péče o životní prostředí. Hnutí Brontosaurus. Dostupné z: [Podpora zapojení veřejnosti do péče o životní prostředí](#)

SDG 16: Mír, spravedlnost a silné instituce

Ve světě je mnoho lidí, kteří museli kvůli válkám a násilí opustit své domovy. Konflikty také často brání dětem chodit do školy. Dalším problémem je korupce a zločin, které oslabují důvěru ve spravedlnost. Měli bychom budovat mírovou společnost, chránit děti před násilím, zajistit spravedlivé zacházení pro všechny a posilovat instituce, které chrání lidi a jejich práva.

Programy, projekty, exkurze a další vzdělávací aktivity

Jeden svět na školách – Tematický okruh *Lidská práva*

Vhodné pro: 1. stupeň ZŠ

Poskytovatel: Člověk v tísni, o. p. s.

Jeden svět na školách (JSNS) je jedním ze vzdělávacích programů organizace [Člověk v tísni](#). Vyučujícím poskytuje atraktivní formou [audiovizuálních lekcí](#) dokumentární filmy a metodické materiály dostupné online, zdarma a legálně na tomto portálu. Stačí se jen [zaregistrovat](#).

Výukový plán Krok za krokem lidskými právy obsahuje audiovizuální lekce, kterými můžete u svých žáků podpořit přemýšlení o bezpráví, nesvobodě a o dodržování lidských práv na celém světě. Plán je rozdělený do 3 úrovní podle náročnosti témat a podle stupně školy:

1. Úvod do lidských práv. Klíčová témata pro ZŠ jsou nedemokratické režimy, rasismus.
2. Rozvíjíme povědomí o lidských právech. Klíčová témata pro ZŠ jsou nedemokratické režimy, gender, rovnost pohlaví.
3. Otevíráme náročnější lidskoprávní témata a jdeme do hloubky. Klíčová témata pro ZŠ jsou náboženství, rasismus, homofobie, gender, rovnost pohlaví.

Odkaz: [Lidská práva – Promítejte ve škole zdarma a legálně dokumentární filmy.](#)

Síť Školy pro demokracii

Vhodné pro: 1. stupeň ZŠ

Poskytovatel: CEDU – Centrum pro demokratické učení

Délka trvání: roční členství	Cena: roční členství 1000 Kč
Škola pro demokracii je celorepubliková síť škol posilující demokratické hodnoty a odpovědné občanství ve školách. Tyto školy vědomě rozvíjejí občanskou gramotnost dětí tím, že podporují jejich zapojování do rozhodování, jejich iniciativnost a vytvářejí bezpečné prostředí pro všechny – zkrátka zdravou kulturu školy. Učitelé v síti mají chuť se učit, jít více do hloubky. Sdílet zkušenosti, potkávat se a budovat síť vzájemné podpory. Nebo využívat expertní dovednosti a spolupráci s CEDU. Žáci se podílejí na chodu školy a rozvíjejí své kompetence – hlavně občanské, personální a sociální. Dovednost spolupracovat, iniciativně ovlivňovat své okolí, respektujícím způsobem vést procesy, kriticky myslet a sdílet své pocity. Díky síti se setkávají s jinými parlamenty a s lektory CEDU. Mají možnost se opravdu posouvat.	
Odkaz: Síť škol – CEDU	

Odkazy na vzdělávací a informační materiály

Metodický list Odkud jsme přišli?	
Vhodné pro: 3.–5. ročník	Poskytovatel: ADRA
Žáci pátrají po tom, odkud pocházejí jejich předci a proč přišli do jejich současného bydliště. Zjišťují, co je to migrace a jak se týká jich samotných. Prostřednictvím práce s komiksovým příběhem a deníkem nové spolužačky se zamýšlí nad pocity člověka, který se ocitne v novém prostředí, a vymýšlí cesty, jak mu složitou situaci usnadnit.	
Odkaz: 4. Odkud jsme přišli?	

Metodické listy k SDG 16 (Učíme v souvislostech na 1. stupni základních škol)	
Vhodné pro: 1. stupeň ZŠ	Poskytovatel: ARPOK
Publikace propojuje globální vzdělávání (GV), čtenářskou gramotnost, kritické myšlení s předměty na 1. stupni základní školy. Metodická příručka nabízí 19 plně funkčních lekcí do konkrétních předmětů, které byly okomentovány odborníky Národního pedagogického institutu ČR a otestovány přímo ve výuce. Prostřednictvím dětské knihy „Cesta“ přináší lekce <i>Domov</i> (str. 61) žákům zamyšlení nad tím, co tvoří domov a co znamená domov opustit.	

Během lekce *Válka, která změnila Rondo* (str. 70) se děti seznámí se třemi postavami, které žijí v městečku Rondo. Děti město Rondo dotvoří dle svých potřeb a zálib, záhy však do města přijde válka. Spolu se třemi postavami knihy prožijí během války devastaci města, ale na závěr i jeho znovuzrození.

Lekce *Království ztracené kvůli kapce medu* (str. 79) se opírá o příběh, v němž zanedbání zdánlivé maličkosti způsobí ztrátu království. Děti několikrát předvídají, jak bude příběh pokračovat, a svou předpověď zdůvodňují. Na závěr přemýšlejí, zda i v jejich třídě není třeba řešit nějakou zdánlivou maličkost dříve, než z ní vznikne velký problém.

Odkaz: [Učíme v souvislostech na 1. stupni ZŠ \(PDF\) – ESHOP ARPOK](#)

Výchova k občanství: Materiály do výuky pro 1. a 2. stupeň ZŠ a víceletá gymnázia

Vhodné pro: 1. stupeň ZŠ

Autor: CEVRO Institut, Konrad-Adenauer-Stiftung, Katedra občanské výchovy Pedagogické fakulty Masarykovy univerzity v Brně

Tato publikace vznikla v rámci projektu „Odpovědné občanství“, který pomáhá zlepšit demokratické občanské vzdělávání v České republice. V publikaci najdete 10 témat zabývajících se politologickou, právní, globální i ekonomickou tematikou:

1. Naše vlast
2. Naše hodnoty
3. Základy ústavního a politického systému ČR
4. Vlastnictví
5. Tvorba zákonů
6. Státní správa a samospráva
7. Protiprávní činy
8. Právní řád ČR
9. Základní práva a svobody
10. Jeden svět, mnohé problémy, mnohá řešení.

V teoretické části přinášíme návrh hodnocení občanské výchovy, a to na základě formativního hodnocení. Najdete zde rady a tipy, jak hodnotit formativně, jak hodnotit skupinovou práci, účast na diskusi nebo schopnost prezentace. Součástí teoretické části je také kapitola Viditelné myšlení, která nabízí nové aktivizující a podnětné metody do výuky. V neposlední řadě tu také najdete „Metodické listy“ aktivit a metod, které jsou inspirovány ze zahraničních metodik a u nás jsou málo využívány.

Odkaz: <https://odpovedneobcanstvi.cz/wp-content/uploads/2020/09/V%C3%BDchova-k-ob%C4%8Danstv%C3%AD-2-web-1.pdf>

Odkazy na videa a filmy pro žáky

Video Založení OSN a pracovní list Seznam se s OSN

Vhodné pro: 1. stupeň ZŠ

Poskytovatel: ČT edu

Délka videa: 01:46 min.

Časová náročnost aktivity s pracovním listem: 30:00 min.

Ve videu uvidíte stručné a jasné vysvětlení toho, co je Organizace spojených národů (OSN), jak a proč vznikla, jaké jsou její hlavní cíle a které státy jsou do ní zapojeny. Dozvíte se také, kde Rada bezpečnosti OSN sídlí a kdo stojí v jejím čele. Video se věnuje i otázce, komu konkrétně pomáhá UNICEF a jakou roli hraje v rámci OSN.

Video můžete využít společně s pracovním listem, který má za cíl seznámit žáky se základními informacemi o OSN, jako je její vznik, struktura, řízení a význam v dnešním světě.

Odkaz na video: <https://edu.ceskatelevize.cz/video/10959-zalozeni-osn>

Odkaz na pracovní list: <https://edu.ceskatelevize.cz/pracovni-list/osn/seznam-se.docx>

Cíl 16: Mír, spravedlnost a silné instituce

Vhodné pro: 1. stupeň ZŠ

Poskytovatel: ADRA

Délka: 01:14 min.

Jak dosáhnout míru a spravedlnosti? Proč jsou důležité silné instituce? Krátké video z dílny ADRA pro děti jednoduše představuje 16. cíl udržitelného rozvoje.

Odkaz: [Cíl 16: Mír, spravedlnost a silné instituce](#)

Odkazy na zdroje informací pro učitele

- **Plné znění SDG 16:** ORGANIZACE SPOJENÝCH NÁRODŮ, 2015. SDG 16: Podporovat mírové a inkluzivní společnosti pro udržitelný rozvoj, zajistit všem přístup ke spravedlnosti a vytvořit efektivní, odpovědné a inkluzivní instituce na všech úrovních. *Informační centrum OSN v Praze*. Online. Dostupné z: <https://osn.cz/osn/hlavni-temata/cile-udrzitelneho-rozvoje-sdgs/mir-spravedlnost-a-silne-institute/>
- **Inspirace z Česka a zahraničí a aktuality na téma SDG 16:** ASOCIACE SPOLEČENSKÉ ODPOVĚDNOSTI, [nedatováno]. *SDG 16: Mír, spravedlnost a silné instituce*. Online. Dostupné z: <https://www.spolecenskaodpovednost.cz/sdg/mir-spravedlnost-a-silne-institute/>
- **Informační stránka k SDG 16 vysvětluje, čeho se cíl týká, poskytuje podklady pro vyučující a tipy, kde hledat další informace:** ADRA, [nedatováno]. **CÍL 16: MÍR, SPRAVEDLNOST A SILNÉ INSTITUCE**. adra.cz. Online. Dostupné z: <https://adra.cz/jak-pomahame/vzdelavani/vzdelavani-v-cesku/vzdelavani-v-cesku/cile-udrzitelneho-rozvoje/cil-16-mir-spravedlnost-a-silne-institute/>

- **Informační stránka OSN prezentuje aktuální údaje a zprávy v oblasti SDG 16 (dostupné v angličtině):** UNITED NATIONS, [nedatováno]. Goal 16: Promote just, peaceful and inclusive societies. *www.un.org*. Online. Dostupné z: <https://www.un.org/sustainabledevelopment/peace-justice/>

SDG 17: Partnerství ke splnění cílů

Státy po celém světě spolupracují, aby řešily velké problémy, jako je chudoba, ochrana přírody nebo vzdělávání. Bohatší země často pomáhají těm chudším penězi, zkušenostmi i technologiemi. Díky budovaným sítím se také lidé snadněji spojují a sdílejí informace. Vše může skvěle fungovat, když budou všechny země spolupracovat a společně pracovat na lepší budoucnosti pro lidi i planetu.

Programy, projekty, exkurze a další vzdělávací aktivity

Besedy o UNICEF

Vhodné pro: 1. stupeň ZŠ

Poskytovatel: UNICEF

Délka trvání: dle domluvy

Cena: dle domluvy

Chtěli byste vědět proč a za jakých okolností vznikla první pohlednice UNICEF? Proč má UNICEF vyslance dobré vůle? Kolik dětských životů každý rok zachráníme? A jak chutná terapeutická výživa?

Besedy pro školy se zaměřují na osvětu o rozvojových problémech a představení terénních programů UNICEF zaměřených na jejich řešení. Žáci se dozví historické pozadí vzniku organizace, seznámí se s programy na zlepšování a záchranu životů nejpotřebnějších dětí. Žákům ukážeme, jak zdánlivě jednoduché humanitární pomůcky a postupy efektivně fungují a pomáhají.

Odkaz: [Besedy o UNICEF](#)

Adopce panenek

Vhodné pro: 1. stupeň ZŠ

Poskytovatel: UNICEF

Délka trvání: závisí na tom, jak škola panenky zakomponuje do výuky

Cena: 600 Kč

Adopce panenek

Panenky můžete adoptovat jako patrona třídy nebo školy a podpořit tak očkovací programy UNICEF. Každá panenka představuje skutečné dítě, které bude v rámci očkovací kampaně

UNICEF v rozvojových zemích proočkováno proti šesti hlavním smrtelným dětským chorobám (spalničky, záškrť, černý kašel, tetanus, tuberkulóza, dětská obrna).

Odkaz: [Adopce a výroba panenek | UNICEF Česká republika](#)

Program Erasmus+

Vhodné pro: ZŠ

Poskytovatel: EU, Dům zahraniční spolupráce

Délka trvání: Zapojení do programu Erasmus+ je individuální a závisí na konkrétním typu projektu.

Cena: Finanční podpora z Erasmus+ pokrývá většinu nákladů (cestovné, ubytování, stravování, organizaci). Školy obvykle neplatí přímé poplatky za účast, ale mohou se podílet na kofinancování.

Program Erasmus+ umožňuje mezinárodní výjezdy a podporuje mezinárodní spolupráci. Přináší inovace do vzdělávání a účastníci podporuje všeobecný rozvoj dovedností. Zpřístupňuje českým organizacím nenahraditelné zkušenosti ze zahraničí a pomáhá jim navázat cenné mezinárodní spolupráce.

Priority programového období Erasmus+ 2021–2027

- Inkluze a diverzita: zapojení co největšího spektra organizací i jednotlivců do mezinárodního vzdělávání;
- Udržitelnost: realizace projektů environmentálně udržitelným způsobem, zvyšování povědomí účastníků o ekologických tématech;
- Digitalizace: umožnění kombinovaných výjezdů v rámci všech sektorů;
- Participace: podpora aktivního občanství, účasti na demokracii a posilování evropské identity.

Odkaz: [Erasmus+ | Dům zahraniční spolupráce](#)

Odkazy na vzdělávací a informační materiály

Metodický list k lekci *Dopis ze Zambie* (z metodické příručky *Učíme v globálních souvislostech*)

Vhodné pro: 1. stupeň ZŠ

Poskytovatel: ARPOK

Lekce *Dopis ze Zambie* (str. 48) seznamuje žáky prostřednictvím příběhu konkrétního dítěte s dobročinnou pomocí dětem, tzv. adopcí na dálku a s odlišnostmi ve vzdělávání na příkladu konkrétní rozvojové země.

Odkaz: [Učíme v globálních souvislostech – Olomouc](#)

Odkazy na videa a filmy pro žáky

Největší lekce pro svět

Vhodné pro: 1. stupeň ZŠ

Poskytovatel: OSN Česká republika

Délka: 06:23 min.

Animovaný film o Agendě 2030 – cílech udržitelného rozvoje.

Odkaz: [Největší lekce pro svět](#)

Cíl 17: Partnerství ke splnění cílů

Vhodné pro: 1. stupeň ZŠ

Poskytovatel: ADRA

Délka: 01:12 min.

Jak můžeme naplnit Cíle udržitelného rozvoje? Krátké informační video z dílny ADRA, o. p. s., představuje 17. cíl udržitelného rozvoje pro děti.

Odkaz: [Cíl 17: Partnerství ke splnění cílů](#)

Odkazy na zdroje informací pro učitele

- **Plné znění SDG 17:** ORGANIZACE SPOJENÝCH NÁRODŮ, 2015. SDG 17: Oživit globální partnerství pro udržitelný rozvoj a posílit prostředky pro jeho uplatňování. *Informační centrum OSN v Praze*. Online. Dostupné z: <https://osn.cz/osn/hlavni-temata/cile-udrzitelneho-rozvoje-sdgs/partnerstvi-ke-splneni-cilu/>
- **Inspirace z Česka a zahraničí a aktuality na téma SDG 17:** ASOCIACE SPOLEČENSKÉ ODPOVĚDNOSTI, [nedatováno]. *SDG 17: Partnerství ke splnění cílů*. Online. Dostupné z: <https://www.spolecenskaodpovednost.cz/sdg/partnerstvi-ke-splneni-cilu/>
- **Informační stránka k SDG 17 vysvětluje, čeho se cíl týká, poskytuje podklady pro vyučující a tipy, kde hledat další informace:** ADRA, [nedatováno]. CÍL 17: PARTNERSTVÍ KE SPLNĚNÍ CÍLŮ. *adra.cz*. Online. Dostupné z: <https://adra.cz/jak-pomahame/vzdelavani/vzdelavani-v-cesku/vzdelavani-v-cesku/cile-udrzitelneho-rozvoje/cil-17-partnerstvi-ke-splneni-cilu/>
- **Informační stránka OSN prezentuje aktuální údaje a zprávy v oblasti SDG 17 (dostupné v angličtině):** UNITED NATIONS, [nedatováno]. Goal 17: Revitalize the global partnership for sustainable development. *www.un.org*. Online. Dostupné z: <https://www.un.org/sustainabledevelopment/globalpartnerships/>
- CHARITA ČESKÁ REPUBLIKA, 2024. 6 věcí, které byste měli vědět o rozvojové pomoci. *Charita Česká republika*. Online. Dostupné z: <https://svet.charita.cz/aktuality-svet-charita/6-veci-ktete-byste-meli-vedet-o-rozvojove-pomoci/>
- MINISTERSTVO ZAHRANIČNÍCH VĚCÍ ČESKÉ REPUBLIKY, 2025. *Informace o zahraniční rozvojové spolupráci a humanitární pomoci v roce 2024*. Online. 2025.

Dostupné z:

https://mzv.gov.cz/jnp/cz/zahranicni_vztahy/rozvojova_spoluprace/koncepce_publikace/vyrocní_přehledy/informace_o_zahranicni_rozvojove_8.html

- MINISTERSTVO ZAHRANIČNÍCH VĚCÍ ČESKÉ REPUBLIKY, 2017. *Strategie zahraniční rozvojové spolupráce ČR 2018–2030*. Online. 2017. Dostupné z: https://mzv.gov.cz/jnp/cz/zahranicni_vztahy/rozvojova_spoluprace/koncepce_publikace/koncepce/strategie_zahranicni_rozvojove.html

JAK UČIT O SDGs

Cíle udržitelného rozvoje OSN

Editorka:

Boglárka Kurka Ivanegová

Realizační tým:

Miroslav Lupač, Agentura

Koniklec, o. p. s.

Boglárka Kurka Ivanegová,
SUSTO - Sustainability Tools,
s.r.o.

Vydavatel:

Magistrát hl. m. Prahy

Rok vydání:

2026

Zdroje použitých grafických prvků:

INFORMAČNÍ CENTRUM OSN V PRAZE, 2019.
Ikony SDGs. Online. 2019.

Dostupné z:

<https://trello.com/b/Z3Mm3crs/grafiky-sdgs-2019-update>

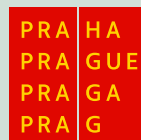
UNITED NATIONS DEPARTMENT OF PUBLIC
INFORMATION, 2016. SUSTAINABLE
DEVELOPMENT GOALS: Guidelines for the
use of the SDG logo, including the colour
wheel, and 17 icons. Online. 2016.

Dostupné z:

<https://unsdg.un.org/sites/default/files/UN-Guidelines-for-Use-of-SDG-logo-and-17-icons.October-2016.pdf>

Dokument prošel jazykovou korekturou.

Vzhledem k zjednodušené počítačové sazbě
nebylo možné dodržet v plném rozsahu
veškerá typografická pravidla. Omluvte prosím
případné nedostatky tohoto druhu.

Podporujeme cíle udržitelného rozvoje